

วิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา กับพฤติกรรมการ
สอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง คณะเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี
**Relationship between Student Learning Styles and Student
Expected Teaching Behavior of Agriculture Technology Faculty,
Rajamangala University of Technology Thanyaburi,
Pathumthani Campus.**

นางสาวปาจรรย์ ปะดุกา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2551

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

ปริญญา

ครูศาสตร์เกษตร

อาชีวศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่
นักศึกษาคาดหวัง คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
วิทยาเขตปทุมธานี

Relationship between Student Learning Styles and Student Expected Teaching Behavior
of Agriculture Technology Faculty, Rajamangala University of Technology Thanyaburi,
Pathumthani Campus

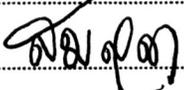
นามผู้วิจัย นางสาวปจรรย์ ปะดุกา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จตุพรัตน์ วัฒนนะ, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมสุดา ผู้พัฒน์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์พีรพงศ์ ทิพนาค, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย อางคงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ. 2551

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษา
คาดหวัง คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี

Relationship between Student Learning Styles and Student Expected Teaching Behavior of
Agriculture Technology Faculty, Rajamangala University of Technology Thanyaburi,
Pathumthani Campus.

โดย

นางสาวปาริย์ ประดุกา

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

พ.ศ. 2551

ปาจรีย์ ปะดุกา 2551: ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ภาควิชาอาชีวศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พารัตน์ วัฒนนะ, Ph.D. 116 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) รูปแบบการเรียนของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี 2) พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 2, 3 และ 4 คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี จำนวน 604 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแบบปฏิบัติ แบบร่วมมือ และแบบคิดหลักการ 2) นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการ เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ 3) รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังที่เน้นกระบวนการในระดับปานกลาง ($r = .51^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปาจรีย์ ปะดุกา
ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

24 / มี.ค. / 51

Pajaree Paduka 2008: Relationship between Student Learning Styles and Student Expected Teaching Behavior of Agriculture Technology Faculty, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Pathumthani Campus. Master of Science (Agriculture), Major Field: Agricultural Education, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Assistant Professor Jularat Wattana, Ph.D. 116 pages.

The objectives of this research were to: 1) study the student learning styles of Agriculture Technology Faculty, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Pathumthani Campus, 2) study the student expected teaching behavior, and 3) study the relationship between the student learning styles and the student expected teaching behavior.

The stratify sampling was used in selecting the 604 students who were studying for a bachelor degree in the Agriculture Technology Faculty, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Pathumthani Campus. The instruments used for data collection were questionnaires of student learning styles and student expected teaching behavior. The Pearson's Product Moment Correlation Coefficient was employed as the statistical analysis.

The results revealed that: 1) the popularity of student learning styles was accommodator, collaborative, and converger, 2) the majority of student expected teaching behavior was information processing, behavioral, and social interaction, 3) collaborative learning style positively related with information processing of student expected teaching behavior in medium level at the .01 level of significant.

Pajaree Paduka

Student's signature

Jularat Wattana

Thesis Advisor's signature

24 / 10 / 57

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ. ดร.จุฬารัตน์ วัฒนนะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผศ. ดร.สมสุดา ผู้พัฒน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้ความรู้และให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ รศ. ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค รศ. ดร.วิกร ตันตวาทโธ และ ดร.กอบร์พร วัฒนภุติ ที่ได้กรุณาแนะนำและแก้ไขเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ ขอขอบคุณอาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต ปทุมธานี ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณน้องๆ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอบคุณน้องๆ สโมสรนักศึกษาทุกคนที่ช่วยในการจัดเก็บแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

คุณความดีที่พึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้แก่บูรพาจารย์ บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ปาจริย์ ปะดุกา
กุมภาพันธ์ 2551

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
รูปแบบการเรียน	9
ความหมายของรูปแบบการเรียน	9
ความสำคัญของรูปแบบการเรียน	10
ประเภทของรูปแบบการเรียน	12
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการเรียน	20
พฤติกรรมการสอน	22
ความหมายของพฤติกรรมการสอน	22
ความสำคัญของพฤติกรรมการสอน	23
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
สมมติฐานการวิจัย	36
กรอบแนวคิดในการวิจัย	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลและวิจารณ์	43
ผลการวิจัย	43
ข้อวิจารณ์	80
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	84
สรุปผลการวิจัย	84
ข้อเสนอแนะ	85
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	87
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	98
ภาคผนวก ข แบบสอบถามรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรม	
การสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง	100
ภาคผนวก ค รูปแบบการเรียน 4 แบบ	108
ภาคผนวก ง พฤติกรรมการสอน 4 แบบ	111
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	116

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
2	แนวคิดในการสร้างแบบสอบถามรูปแบบการเรียนของนักศึกษา	38
3	แนวคิดในการสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ นักศึกษาคาดหวัง	39
4	ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	45
5	ปัญหาการเรียนของนักศึกษา	47
6	พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบสงบเงียบ	50
7	พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	53
8	พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบคิดหลักการ	56
9	พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบปฏิบัติ	59
10	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์	64
11	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นกระบวนการ	68
12	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นปัจเจกบุคคล	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	76
14	ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังโดยรวม	79
15	ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง	80

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การเรียนรู้ตามแนวคิดของ Kolb	13
2	รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน	14
3	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Diverger	15
4	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Assimilator	15
5	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Converger	16
6	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Accommodator	16
7	รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา	48
8	พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้แบบสงบเงียบ	51
9	พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ	54
10	พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดหลักการ	57
11	พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้แบบปฏิบัติ	60
12	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง	62
13	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์	66

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
14	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นกระบวนการ	70
15	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นปัจเจกบุคคล	74
16	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	78

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จากจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งวิชัช วงษ์ใหญ่ (2537) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับใดๆก็ตาม โดยสรุปแล้วจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาก็เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีขึ้น เป็นคนดี สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับ ผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน การสอนแต่ละครั้งย่อมแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ และวิธีการสอนที่ผู้สอนเลือกมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน จากแนวคิดของวิชัชดังกล่าว การจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือเรียนรู้ไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ นั้นเป็นเรื่องที่นักการศึกษาได้พยายามคิดค้นหาวิธีการมาช้านาน

ปัจจุบันมีแนวทางในการจัดการศึกษาโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 22 ซึ่งกล่าวไว้ว่า “...การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ...” (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2542) แนวทางการจัดการศึกษาดังกล่าว สุชิน การสมวรรณ์ และ ชัชวาลย์ คัมภีร์วัฒน์ (2548) พบว่า ในการพัฒนาการจัดการศึกษานี้พบปัญหาและอุปสรรคมาตลอด โดยเฉพาะการละเลยหรือขาดความสนใจในตัวผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของกระบวนการเรียนการสอน ดังจะเห็นได้ว่าการศึกษาที่ผ่านมายังมีปัญหาอยู่มาก การสอนมักจะทำให้ความสำคัญและความสนใจในเรื่องที่ว่า ผู้สอนมีวิธีการสอนอย่างไร หรือผู้เรียนจะต้องเรียนเนื้อหาอะไร คือเน้นที่เนื้อหาและเน้นที่ตัวผู้สอนมากเกินไป โดยจะละเลยถึงวิธีเรียนหรือรูปแบบการเรียนของผู้เรียน ซึ่ง อัจฉรา ธรรมภรณ์ (2531) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้และประสิทธิภาพทางการเรียน เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้ผู้เรียนจำนวนไม่มากที่เรียนด้วยความพึงพอใจและมีผลการเรียนที่ดี นอกจากนี้ สุชิน การสมวรรณ์ และ ชัชวาลย์ คัมภีร์วัฒน์ (2548)

ยังพบว่า มีงานวิจัยหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งกล่าวถึงการสอน โดยทั่วไปของครู ยังคงใช้วิธีการสอนแบบเดิม คือแบบบรรยายและบอกจุด รวมทั้งพฤติกรรมการสอนของครูยังคงยึดครูเป็นผู้มีอำนาจมากในชั้นเรียน ผู้เรียนมีหน้าที่รับและปรับตัวให้สอดคล้องกับเนื้อหาความรู้ และวิธีการของครู สถานศึกษาจึงไม่เป็นโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่เป็นโรงเรียน วิธีการเรียนการสอน ไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนพัฒนาในด้านการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ กระบวนการเรียนการสอนยังเน้นการท่องเนื้อหา ผู้เรียนจึงเคยชินกับการท่องจำ ทำให้กระบวนการเรียนรู้เป็นความทุกข์ นำเบื่อหน่าย เนื้อหาสาระ การสอบ และคะแนนสอบเป็นสิ่งพิพากษาความสำเร็จ ผู้เรียนจึงเครียด ขาดความสุขในการเรียน

จากการศึกษาของ จันทนา พรหมศิริ (2535) สรุปได้ว่า ในสังคมอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยของไทยนั้น มีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นมากมายในการจัดการเรียนการสอน และสิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ ปัญหาการขาดความเข้าใจในตัวผู้เรียน ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในสภาพความสนใจหรือปัญหาของผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงทำให้มีการปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้น ซึ่ง วิทยากร เชียงกุล (2549) ได้กล่าวถึงผลการปฏิรูปการศึกษาและสถานะการศึกษาไทยว่า การปฏิรูปการศึกษาช่วยให้ผู้เรียนมีความสุข และได้ทำกิจกรรมภาคปฏิบัติเพิ่มขึ้นบ้าง แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้น้อย ความรู้ด้านวิชาการไม่สูงขึ้น ในส่วนของการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก มีแต่การประชุม การฝึกอบรม การสั่งการจากส่วนกลาง แต่ไม่ได้มีการพัฒนาครูให้รักการอ่าน คิด และสอนแบบใหม่อย่างจริงจัง นอกจากนี้ จงกตณี อัสวเดชกำจร และ อัญชลี จันทาโก (2548) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนพบว่า พฤติกรรมการสอนอาจารย์ส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย เนื่องมาจากผู้สอนมักคำนึงถึงเนื้อหาที่จะสอนมากกว่าผู้เรียน โดยส่วนมากใช้การสอนแบบบอกจุด หรือใช้การสอนแบบบรรยายแล้วให้นักศึกษาท่องจำ จึงทำให้มีช่องว่างระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ผู้สอนละเลยหรือไม่มีความเข้าใจในตัวผู้เรียน โดยเฉพาะเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน เช่น การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ประสบการณ์เดิม ความคิด การรับรู้ การจำ สภาพแวดล้อม และปัจจัยอื่นๆ ซึ่งความแตกต่างระหว่างบุคคลนี้ ทำให้พฤติกรรมที่แสดงออก รวมทั้งรูปแบบการเรียนแตกต่างกันออกไป ดังนั้น แนวทางหนึ่งในการแก้ไขหรือปรับปรุงสภาพการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และเพิ่งได้รับการยกฐานะจากสถาบันให้เป็นมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2548 ยังคงมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือปรับปรุงสภาพการจัดการเรียนการสอน

สอน จึงควรเริ่มจากความสนใจที่ตัวผู้เรียนก่อน โดยผู้สอนควรคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล แต่ละคนมีความสามารถตามความถนัดของตนเองตามรูปแบบการเรียนรู้หรือที่เรียกว่า learning style ซึ่ง Gibson (1976) กล่าวว่ารูปแบบการเรียนรู้เป็นวิธีการของแต่ละบุคคลในการรับรู้ข้อมูลต่างๆเข้ามาเพื่อการเรียนรู้ ส่วนสุรางค์ โคว์ตระกูล (2544) ได้กล่าวถึงวิธีการในการเรียนรู้ว่า บางคนเรียนรู้ได้ดีด้วยการใช้สายตาหรือการสังเกต บางคนเรียนรู้ได้ดีด้วยการฟัง บางคนเรียนรู้ได้ดีด้วยการพูด และบางคนเรียนรู้ได้ดีโดยการใช้มือหรือการสัมผัส เมื่อรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแตกต่างกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่ต้องให้ความสำคัญและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งค้นหาและเลือกรูปแบบการสอนและพฤติกรรมการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งส่งผลดีกับการเรียนรู้ของผู้เรียน จากข้อมูลที่ผู้สอนค้นหาจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษานั้น ถือว่าสำคัญมาก ถ้าหากผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านพฤติกรรมการสอนและรูปแบบการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองแล้ว จะทำให้ผู้เรียนสนุกไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและผู้สอน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น ดังที่ Tanner and Lingers (1971) กล่าวว่า การสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ที่โยงไปสู่รูปแบบการสอนที่เหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็น เพราะช่วยให้ผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนในชั้นประสบความสำเร็จได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี
2. พฤติกรรมสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะได้องค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอน ซึ่งก่อให้เกิดผลดีกับบุคคลและหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

1. เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. กระตุ้นให้อาจารย์เห็นความสำคัญของพฤติกรรมการสอน และทำความเข้าใจนักศึกษา โดยเฉพาะรูปแบบการเรียนของนักศึกษา เพื่อให้ผู้สอนพัฒนาพฤติกรรมการสอนและสามารถนำไปประยุกต์ให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น
3. เป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้สำรวจรูปแบบการเรียนของตนเอง อันนำไปสู่การปรับพฤติกรรมการเรียนให้เป็นที่ถูกต้อง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี
2. ขอบเขตด้านประชากร เป็นการศึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาบังคับในสาขาวิชาเอกทั้ง 6 สาขาวิชา ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานีคือ วิชาพันธุศาสตร์ แคลคูลัส เคมีอินทรีย์ ชีวเคมี และจุลชีววิทยา
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา แบ่งออกเป็น

3.1 รูปแบบการเรียนที่ศึกษา ได้แก่ รูปแบบการเรียนตามแนวคิดของ Kolb (1981 อ้างใน สายหยุด อุไรสกุล, 2543) Mann (1967 อ้างใน นาฎหทัย หัตยาภิรมย์, 2540) และ Grasha and Reichman (1975 อ้างใน นิตยา เกิดแย้ม, 2546) แบ่งออกเป็น 4 แบบ

3.1.1 รูปแบบการเรียนแบบสงบเงียบ

3.1.2 รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ

3.1.3 รูปแบบการเรียนแบบคิดหลักการ

3.1.4 รูปแบบการเรียนแบบปฏิบัติ

3.2 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ได้แก่ พฤติกรรมการสอนตามแนวคิดของ Joyce and Weil (1986 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2538) แบ่งออกเป็น 4 แบบ

3.2.1 พฤติกรรมการสอนที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์

3.2.2 พฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการ

3.2.3 พฤติกรรมการสอนที่เน้นปัจเจกบุคคล

3.2.4 พฤติกรรมการสอนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

นิยามศัพท์

รูปแบบการเรียนของนักศึกษา หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนแต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้ ขณะเรียนแต่ละรายวิชา วัด โดยใช้แบบสอบถามรูปแบบการเรียน ซึ่งรูปแบบการเรียนทั้ง 4 แบบมีอยู่ในตัวผู้เรียนแต่ละคนขึ้นกับว่าในสถานการณ์ใดจะแสดงรูปแบบการเรียนแบบใดโดดเด่นออกมาให้เห็น การวัดรูปแบบการเรียนจึงวัดทั้งภาพรวมและวัดรูปแบบการเรียนที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของนักศึกษา ซึ่งมี 4 แบบ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้แบบสงบเงียบ ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมดังนี้ ชอบทำงานที่ได้รับมอบหมายคนเดียวมากกว่าทำงานกลุ่ม ชอบคิดตามคำสอนของอาจารย์คนเดียวเงียบ เมื่อมีข้อสงสัยในชั้นเรียนจะเก็บข้อสงสัยนั้นไว้ แล้วค่อยปรึกษาอาจารย์ภายหลัง ชอบสังเกตเพื่อนๆ ทำกิจกรรมมากกว่าเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมนั้นๆ ชอบคิดหาคำตอบ/แก้ปัญหาด้วยตนเองตามลำพัง

2. รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมดังนี้ ชอบทำงานกลุ่มกับเพื่อนๆ ชอบเรียนรู้จากการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนๆ ชอบเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียน กระตือรือร้นในการตอบคำถามของอาจารย์ เมื่อมีข้อสงสัยจะรีบยกมือถามอาจารย์ทันที

3. รูปแบบการเรียนรู้แบบคิดหลักการ ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมดังนี้ ชอบวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผล ชอบเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล ชอบเรียนรู้จากการเปรียบเทียบข้อมูล ชอบเรียนรู้จากการคิดวางแผนเป็นขั้นตอน ชอบหาแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้ทฤษฎีมากกว่าใช้ความรู้สึกและประสบการณ์

4. รูปแบบการเรียนรู้แบบปฏิบัติ ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมดังนี้ เรียนรู้ได้ดีเมื่อได้ปฏิบัติ จนเกิดความเข้าใจ เมื่อได้เรียนจากการปฏิบัติจะตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ ชอบการเรียนรู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติตามการสาธิตของอาจารย์ ชอบค้นคว้าทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ชอบแก้ปัญหาด้วยการลงมือปฏิบัติจนได้คำตอบ

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง หมายถึง การกระทำของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังในระหว่างการสอน โดยคาดหวังการกระทำที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ เน้นกระบวนการกลุ่ม เน้นปัจเจกบุคคลบุคคล และเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วัดโดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ซึ่งนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์แสดงพฤติกรรมใดนั้นขึ้นกับสถานการณ์ การวัดพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง จึงวัดทั้งภาพรวมและพฤติกรรมโดดเด่นของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ซึ่งมี 4 แบบ ดังนี้

1. พฤติกรรมการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้ อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันทบทวนความรู้เดิม อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาร่วมกันสรุปความรู้เดิม อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันเสนอหัวข้อการอภิปราย ร่วมกันกำหนดเนื้อหา ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการ

เรียนแต่ละครั้ง เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันตอบข้อซักถาม ร่วมกันสร้างความเข้าใจในเนื้อหาให้ตรงกัน ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียน อาจารย์แนะนำแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้นักศึกษาอยู่เสมอ

2. พฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการ มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้ อาจารย์ยกตัวอย่างสถานการณ์ ตั้งคำถามให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น อธิบายกระบวนการศึกษาค้นคว้า อาจารย์ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มตามความสนใจให้นักศึกษาประชุมกลุ่มเพื่อศึกษาเอกสารที่เตรียมมา ให้ประชุมกลุ่มเพื่อกำหนดประเด็นการศึกษาวิเคราะห์ให้ประชุมกลุ่มวางแผนกระบวนการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่มตามขั้นตอนกระบวนการ ให้สรุปกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ตามกลุ่มที่จัดแบ่ง ให้หมุนเวียนกันเล่าประเด็นการศึกษาวิเคราะห์ให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง และให้สมาชิกแต่ละกลุ่มซักถามประเด็นการศึกษาที่เพื่อนกลุ่มอื่นเล่าให้ฟัง

3. พฤติกรรมการสอนที่เน้นปัจเจกบุคคล มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้ อาจารย์ทบทวนความรู้เดิมโดยเน้นเป็นรายบุคคล กระตุ้นให้แต่ละคนตอบคำถาม/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น บอกเพียงขอบเขตของเนื้อหาที่ต้องการสอน เปิดโอกาสให้แต่ละคนเสนอหัวข้อที่ต้องการศึกษาตามความถนัด/ความสนใจ ให้แต่ละคนตัดสินใจเลือกหัวข้อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่รวบรวมมาด้วยตนเองเป็นรายบุคคล มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล อาจารย์/เพื่อนๆซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า แล้วให้นักศึกษาแต่ละคนอธิบายข้อซักถาม อาจารย์วิจารณ์การศึกษาค้นคว้า แล้วให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล

4. พฤติกรรมการสอนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้ อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์/วิธีการประเมินของการเรียนแต่ละครั้งให้นักศึกษาทราบ กำหนดเนื้อหาที่ต้องการให้นักศึกษาเรียนรู้ บรรยายตามเนื้อหาที่กำหนด บอกวิธีการศึกษาค้นคว้าให้ทราบทุกขั้นตอน สาธิตแล้วให้ปฏิบัติตามแบบอย่างที่อาจารย์สอน เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกฝนตามแบบอย่างที่อาจารย์สอนอย่างเพียงพอ มอบหมายงานให้ค้นคว้าตามที่อาจารย์กำหนด คอยช่วยเหลือแนะนำในขณะที่นักศึกษากำลังศึกษาค้นคว้า คอยสังเกตการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้นักศึกษา ประเมินการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาแล้วรายงานผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด และข้อมูลสนับสนุนต่างๆ จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นประเด็นในการศึกษา ดังนี้

1. รูปแบบการเรียน

- 1.1 ความหมายของรูปแบบการเรียน
- 1.2 ความสำคัญของรูปแบบการเรียน
- 1.3 ประเภทของรูปแบบการเรียน
- 1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการเรียน

2. พฤติกรรมการสอน

- 2.1 ความหมายของพฤติกรรมการสอน
- 2.2 ความสำคัญของพฤติกรรมการสอน
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับเครื่องมือวัดรูปแบบการเรียน

รูปแบบการเรียนรู้

ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้

คำว่า Learning Styles ได้รับความสนใจและเริ่มปรากฏในเอกสารองค์ความรู้ด้านการเรียนการสอนมาประมาณ 30 ปี ในประเทศต่างๆ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาและยุโรป (รุ่งเรือง สุชาภิรมย์, 2549) ซึ่งได้มีการให้ความหมายไว้ต่างๆ ดังนี้

Gibson (1976) ได้ให้ความหมายว่า รูปแบบการเรียนรู้เป็นวิธีการของแต่ละบุคคลในกระบวนการรับข้อมูลต่างๆเข้ามาเพื่อการเรียนรู้

ซึ่งสอดคล้องกับ Dunn (1999) ที่กล่าวว่า แบบการเรียนรู้เป็นลักษณะหรือความชอบของแต่ละบุคคลที่จะกำหนดแนวทางในการปฏิบัติในการเรียนรู้ จัดจำข้อมูลข่าวสารต่างๆให้กับตนเอง

นอกจากนี้ Hunt (1981 อ้างใน เขียวภา โขติวิชัย, 2534) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้เป็นสภาพทางการศึกษาที่ผู้เรียนแต่ละคนนิยมชมชอบ รูปแบบการเรียนรู้เป็นคุณลักษณะที่ค้นหาได้ และเป็นการอธิบายถึงสภาพการณ์ที่ผู้เรียนแต่ละคนต้องการ

ส่วน Kolb (1981 อ้างใน หทัยรัตน์ เทพสถิตย์, 2542) อธิบายว่า รูปแบบการเรียนรู้เป็นวิธีการจัดการกับข้อมูลที่ได้รับของบุคคลที่เป็นแบบเฉพาะตัว โดยแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยคำว่า Learning Styles ยังไม่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยอย่างเป็นทางการ โดยไม่พบคำนี้ในเอกสารศัพท์บัญญัติการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดพิมพ์ล่าสุดในปี 2544 และที่ผ่านมามีการใช้ภาษาไทยแทนคำว่า Learning Styles อยู่บ้าง ที่พบมากที่สุดได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ นอกจากนั้น ได้แก่ วิธีการเรียนรู้ ลีลาการเรียนรู้ ความถนัดในการเรียนรู้ รวมถึงใช้ทับศัพท์ว่า สไตส์การเรียนรู้ (รุ่งเรือง สุชาภิรมย์, 2549) อย่างไรก็ตามได้มีนักการศึกษาไทยให้ความหมายไว้ดังนี้

อัจฉรา ธรรมาภรณ์ (2531) กล่าวว่า Learning Styles ซึ่งมีความหมายเกี่ยวข้องกับวิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เช่น บางคนชอบเรียนโดยการอ่าน บางคนชอบการฟังครูบรรยาย หรือบางคนชอบลงมือปฏิบัติเอง รวมถึงสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด เช่น ชอบเรียนเป็นกลุ่ม หรือเรียนคนเดียว

นิภวรรณ รัตนวราลัยย์ (2534) กล่าวว่า รูปแบบการเรียน หมายถึง ลักษณะวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบใช้เพื่อตอบสนองต่อการเรียน

และล่าสุดกระทรวงศึกษาธิการ (2533) ได้กำหนดความหมายของคำนี้ไว้ในนิยามศัพท์การศึกษาที่อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์ว่า หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการแสวงหาความรู้ สร้างความเข้าใจ หรือมีปฏิกิริยาสนองตอบต่อสิ่งต่างๆ ในสภาพแวดล้อม หรือสถานการณ์ของการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนอาจใช้วิธีการแตกต่างกันออกไป เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

จากการให้คำนิยามของคำว่า รูปแบบการเรียน ของนักการศึกษาทั้งต่างประเทศและในประเทศ ส่วนใหญ่จะให้ความหมายในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับวิธีการ สภาพการณ์ รวมถึงการตอบสนองต่อสภาพการเรียนการสอน ทั้งนี้จึงสามารถสรุปความหมายของรูปแบบการเรียนได้ว่า รูปแบบการเรียน หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนแต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้ ขณะเรียนแต่ละรายวิชา เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของรูปแบบการเรียน

จากการศึกษาความสำคัญของรูปแบบการเรียน ซึ่ง Keefe (1984 อ้างใน นิภวรรณ รัตนวราลัยย์, 2534) และอัจฉรา ธรรมาภรณ์ (2531) ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของรูปแบบการเรียนของผู้เรียน ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จากผลการค้นคว้าวิจัยต่างก็เป็นที่ยอมรับกันว่ามีความแตกต่างระหว่างบุคคลในหลายๆด้าน เช่น บุคลิกภาพ ประสบการณ์ การอบรม

เลี้ยงดู และองค์ประกอบอื่นๆ (อาภาภรณ์ ศิริอาคเนย์, 2532) รวมทั้งมีความคิดความชอบที่ส่งผลต่อพฤติกรรมต่างๆที่แสดงออกมา (พรณี ช. เจนจิต, 2538) แต่ละคนเรียนรู้ได้ดีในสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีรูปแบบหรือสถานการณ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันออกไป (อัจฉรา ธรรมภรณ์, 2531) นอกจากนี้ Dunn และคณะ (1981) ยังกล่าวว่า การศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนเป็นวิถีทางหนึ่งที่สามารถค้นพบความแตกต่างของแต่ละบุคคล และสามารถวิเคราะห์หรือทำความเข้าใจรูปแบบการเรียนของนักเรียนได้

2. ทำให้ทราบถึงรูปแบบการเรียนที่ผู้เรียนชอบหรือถนัด เนื่องจากแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน จึงทำให้มีรูปแบบการเรียนที่ต่างกันด้วย ซึ่งรูปแบบการเรียนตามที่ De Cecco (1968) อธิบายไว้นั้น หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนแต่ละบุคคลชอบ เพื่อใช้ในการเรียนรู้ เช่น ผู้เรียนบางคนเรียนได้ดีจากการฟัง บางคนเรียนได้ดีจากการอ่าน และบางคนเรียนได้ดีจากการลงมือปฏิบัติ เช่นเดียวกับ Peggy and Alley (1984) ซึ่งกล่าวว่า บางคนชอบ หรือเรียนได้ดีจากการฟัง การบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรือจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆ นอกจากนี้ วิกร ตันทงทโธ (2536) ยังกล่าวว่า ถ้าสามารถบอกได้ว่าผู้เรียนคนใด มีการเรียนรู้แบบใดแล้ว ก็สามารถพัฒนาวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่สอดคล้องกับแบบการเรียนของผู้เรียนนั้นได้ อัจฉรา ธรรมภรณ์ (2531) เพิ่มเติมว่าหากมีวิธีการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของผู้เรียน ก็จะเกิดผลดีคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดีต่อโรงเรียนและเนื้อหาวิชา รวมทั้งแก้ปัญหาวินัยบางอย่างในชั้นเรียนได้

3. เป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ในการวางแผนการสอน และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากการศึกษารูปแบบการเรียนของผู้เรียน ทำให้ทราบถึงวิธีเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบและถนัด ซึ่งข้อมูลที่ได้นี้ ผู้สอนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผน พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของผู้เรียน และให้เกิดประสิทธิภาพ จากรายงานของ Smith and Renzulli (1984) ได้กล่าวว่า ประโยชน์ของการเข้าใจรูปแบบการเรียนของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้สอนสามารถใช้วิธีการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับนักเรียนของตน สอดคล้องกับ Hunt (1981) อ้างใน เขียวภา โขติวิชัย, 2534) กล่าวว่า การค้นหา รูปแบบการเรียนจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพราะมีส่วนช่วยเสนอแนะให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ส่วน Peggy and Alley (1984) กล่าวว่า ครูสามารถใช้วิธีเรียนของนักเรียนเป็นเครื่องมือที่จะพบทางสร้างสรรค์ ในการที่จะทำกิจกรรมวนวิธีเรียนของแต่ละคนเพิ่มสูงขึ้น หรือเป็นการง่ายขึ้นที่ครูจะทำงานที่มีประสิทธิภาพกับ

ผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้เรียนก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน ดังที่ อัจฉรา ชรรมาภรณ์ (2531) กล่าวว่า การวางแผนจัดสภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน ทำให้เกิดผลดีตามมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดีต่อโรงเรียนและวิชานั้นๆด้วย

4. ทำให้ผู้เรียนทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็งในการเรียนรู้ของตนเอง จากการศึกษาของ รุ่งเรือง สุขาภิรมย์ (2549) ที่ได้กล่าวถึงการทราบถึงรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า การรู้ถึงจุดอ่อน จุดแข็งในการเรียนรู้ของตนเองนั้น สามารถช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ ช่วยกระตุ้นให้ความถนัดที่มีอยู่ให้เกิดศักยภาพในการเรียนรู้เพิ่มเติมที่มีอิสระที่จะเรียนรู้ตามแนวทางของตนเองเกิดผลสำเร็จในการเรียนรู้อันนำไปสู่การเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น

สรุป

จากความคิดเห็นและข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญของรูปแบบการเรียนที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การศึกษารูปแบบการเรียนจะทำให้ผู้สอนทราบว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนที่แตกต่างกัน และทราบถึงรูปแบบการเรียนที่ผู้เรียนชอบและถนัด ซึ่งข้อมูลที่ได้นี้ผู้สอนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผน พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของผู้เรียน และให้เกิดประสิทธิภาพ คือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและผู้สอน นอกจากนี้ทำให้ผู้เรียนทราบถึงจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง สามารถแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการเรียนรู้ และนำไปสู่การเห็นคุณค่าของตนเอง

ประเภทของรูปแบบการเรียน

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องรูปแบบการเรียน เป็นเรื่องที่น่าสนใจและนักการศึกษา มุ่งให้ความสนใจ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียน ซึ่งเกิดจากแนวคิดที่เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านต่างๆของผู้เรียน เช่น บุคลิกภาพ ประสบการณ์ การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น (อาภาภรณ์ ศิริอาคเนย์, 2532) เมื่อผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ก็ย่อมมีรูปแบบการเรียนเป็นลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกันไปด้วย จากงานวิจัยของรสริน พิมลบรรยงก์ (2542) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดในการศึกษาแบบการเรียนว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมางานวิจัยทางการศึกษา แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความแตกต่างกัน ก็คือ รูปแบบการเรียนของ

ผู้เรียน ซึ่งเน้นให้เห็นลักษณะที่สำคัญของผู้เรียน รูปแบบการเรียนรู้ (learning style) ไม่ว่าจะเป็นการเรียนแบบใดจะมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการสอน ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน โดยจัดสภาพการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ดียิ่งขึ้น

นักการศึกษาได้พยายามศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ ตลอดจนลักษณะหรือรูปแบบการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะบุคคลมีวิธีการเรียนรู้และการแก้ปัญหาในรูปแบบที่แตกต่างกัน จากการค้นคว้าทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ สามารถสรุปรูปแบบการเรียนรู้ได้ดังนี้

รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ ตามแนวคิดของ Kolb (1981 อ้างใน สายหยุด อุไรสกุล, 2543) ซึ่งได้อธิบายการเรียนรู้ 4 แบบ ดังภาพที่ 1

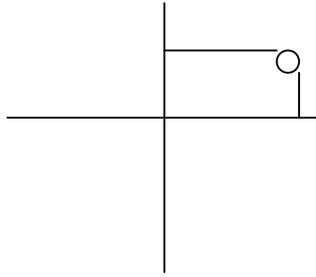

ภาพที่ 1 การเรียนรู้ตามแนวคิดของ Kolb

ที่มา: สายหยุด อุไรสกุล (2543)

1. การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเชิงรูปธรรม (concrete experience) ในสถานการณ์การเรียนรู้หนึ่งๆ จะมีลักษณะยึดความรู้สึกลงตนเองเป็นหลักมากกว่าจะใช้แนวคิดอย่างมีระบบในการจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ ในสถานการณ์ของการเรียนรู้หนึ่งๆ บุคคลจะสามารถนำตนเองไปเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ใหม่ๆ อย่างเปิดเผยและไม่มีอคติใดๆ

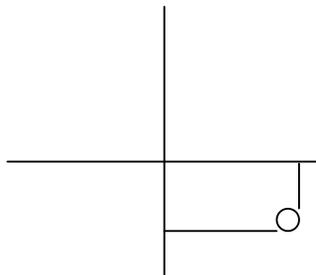
2. การเรียนรู้จากการสังเกตและไตร่ตรอง (reflective observation) มุ่งที่จะทำความเข้าใจกับประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้พบด้วยการสังเกตและคิดไตร่ตรองจากหลายๆ แง่มุม ผู้เรียนชอบเก็บตัว ไม่ชอบการมีส่วนร่วม จะเรียนรู้จากการเฝ้าดูและการฟัง

ภาพที่ 3 รูปแบบการเรียนรู้แบบ Diverger

ที่มา: สายหยุด อุไรสกุล (2543)

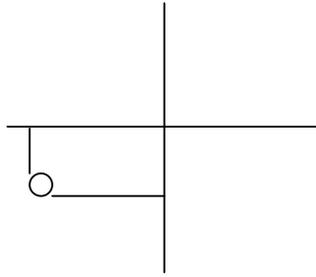
2. Assimilator เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผสมระหว่างการเรียนรู้จากการคิดเชิงนามธรรม (AC) กับการเรียนรู้จากการสังเกตและไตร่ตรอง (RO) ผู้ที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างทฤษฎี หรือหลักการจากสิ่งที่เขาสังเกตเห็น ชอบรวบรวมข้อมูลอย่างกว้างขวาง และนำมาคิดสรุปด้วยเหตุและผล

ภาพที่ 4 รูปแบบการเรียนรู้แบบ Assimilator

ที่มา: สายหยุด อุไรสกุล (2543)

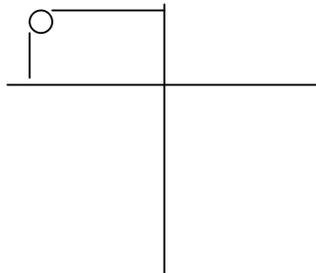
3. Converger เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผสมระหว่างการเรียนรู้จากการคิดเชิงนามธรรม (AC) กับการเรียนรู้จากการทดลองและปฏิบัติ (AE) ผู้ที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้จะเรียนได้ดีด้วยการกระทำ สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้โดยอาศัยการค้นหาวิธีการที่จะตอบคำถาม โดยเฉพาะคำถามที่มีข้อสรุปถูกต้องเพียงทางเดียว

ภาพที่ 5 รูปแบบการเรียนรู้แบบ Converger

ที่มา: สายหยุด อุไรสกุล (2543)

4. Accommodator เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผสมระหว่างการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเชิงรูปธรรม (CE) กับการเรียนรู้จากการทดลองและปฏิบัติ (AE) ผู้ที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ เป็นผู้ชอบทำและแก้ปัญหาด้วยการปฏิบัติจริงในสถานการณ์ที่ท้าทายใหม่ๆ แต่ในการแก้ปัญหามักจะกระทำโดยใช้ความรู้สึกเข้าไปมากกว่าการวิเคราะห์เชิงเหตุผล และในการแก้ปัญหามักจะเน้นจากการหาข้อมูลจากบุคคลต่างมากกว่าการวิเคราะห์ด้วยตนเอง

ภาพที่ 6 รูปแบบการเรียนรู้แบบ Accommodator

ที่มา: สายหยุด อุไรสกุล (2543)

Grasha และ Reichman (1975 อ้างถึงใน นิตยา เกิดเยี่ยม, 2546) ได้ศึกษาวิธีการเรียนของผู้เรียนเพื่อโยงไปสู่วิธีการสอนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และพบว่าผู้เรียนจะมีรูปแบบของการเรียนแบ่งออกเป็น 6 รูปแบบ คือ

1. แบบอิสระ (independent) มีลักษณะดังนี้ ชอบคิดด้วยตนเอง ชอบทำงานด้วยตนเอง ฟังความคิดเห็นเพื่อนร่วมชั้น เชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และเรียนรู้เนื้อหาที่คิดว่าสำคัญ

2. แบบหลีกเลี่ยง (avoidances) มีลักษณะดังนี้ ไม่สนใจเรียนรู้เนื้อหาวิชาในห้องเรียน ไม่มีส่วนร่วมกับผู้สอนและเพื่อน มีความคิดเห็นว่าห้องเรียนเป็นสิ่งที่ไม่น่าสนใจ

3. แบบร่วมมือ (collaborators) มีลักษณะดังนี้ รู้สึกว่าสามารถเรียนรู้ได้มากที่สุดโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ความร่วมมือกับผู้สอนและเพื่อน มองห้องเรียนเป็นแหล่งปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น ชอบการอภิปราย

4. แบบพึ่งพา (dependent) มีลักษณะดังนี้ ความอยากรู้ทางวิชาการมีน้อย ต้องการเรียนเฉพาะที่กำหนดให้เรียน ไม่มีความคิดริเริ่ม พึ่งผู้สอนและเพื่อนที่คิดว่าจะเป็นแหล่งความรู้ และสนับสนุนทางวิชาการ

5. แบบแข่งขัน (competitors) มีลักษณะดังนี้ เรียนเพื่อให้มีผลการเรียนดีกว่าเพื่อนในชั้น ต้องการรางวัลในชั้นเรียน เช่น คะแนน คำชมเชย มองห้องเรียนเป็นสนามแข่งขัน มีแพ้มีชนะ

6. แบบมีส่วนร่วม (participants) มีลักษณะดังนี้ ต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชา ชอบเข้าเรียน รับผิดชอบการรับรู้เนื้อหาในชั้นเรียนให้ได้มากที่สุด มีส่วนร่วมกับเพื่อนและกิจกรรมในชั้นเรียน มีส่วนร่วมน้อยในกิจกรรมที่ไม่ได้อยู่ในรายวิชาที่เรียน

เช่นเดียวกับ แนวคิดของ Mann (1967 อ้างใน นาฎหทัย หัตยาภิรมย์, 2540) ที่ศึกษา รูปแบบการเรียนจากพฤติกรรมการเรียนในห้องเรียนของนักศึกษา และได้แบ่งรูปแบบการเรียนออกเป็น 8 แบบดังนี้

1. แบบยินยอม (the compliant student) มีลักษณะดังนี้ ยึดงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์เป็นหลัก ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่นมากกว่าที่จะเกิดจากความรูสึกของตนเอง ตั้งใจทำงานเพื่อให้ถูกใจอาจารย์ ต้องการทำความเข้าใจกับวิชาที่เรียน

2. แบบวิตกกังวล (the anxious dependent student) มีลักษณะดังนี้ เชื่อว่าการกระทำใดๆจะขึ้นอยู่กับความรู้และความช่วยเหลือของอาจารย์ วิตกกังวลกับการวัดผลและงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรู้สึกว่าคุณเองไม่มีความสามารถ

3. แบบท้อใจ (the discouraged workers) มีลักษณะดังนี้ มีเจตคติต่อตนเองในแง่ลบ ต่ำหนีตัวเองว่าไม่ดี ไม่มีความสามารถ ชอบดูถูกตนเอง ไม่ยอมรับสภาพการณ์อื่นๆที่มีผลต่อสภาพการเรียน แบ่งแยกตัวเองกับกลุ่ม โดยยกปมด้อยมาเกี่ยวข้องกับผลการเรียน

4. แบบอิสระ (the independent) มีลักษณะดังนี้ มีสติปัญญาดี มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นอิสระ มั่นคง มีความคิดสร้างสรรค์ ปราศจากการข่มขู่จากอาจารย์ เพื่อนๆ หรือวานที่ได้รับความมอบหมาย มองเห็นความสัมพันธ์ของการเรียน วัตถุประสงค์ของการเรียน

5. แบบวีรบุรุษ (the heroes) มีลักษณะดังนี้ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก จากการเรียนและการประท้วง มีการสร้างเอกลักษณ์ โดยการแสดงออก ผลงานมีทั้งประเภทสร้างสรรค์ และสร้างความไม่พอใจให้กับผู้อื่น

6. แบบลอบยิง (the snippers) มีลักษณะดังนี้ มองโลกในแง่ร้าย ไม่เห็นความสำคัญของอาจารย์ ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ พยายามหลบหลีกอาจารย์ สร้างความขัดแย้งนำไปสู่การลอบทำร้ายอาจารย์

7. แบบแสวงหาความสนใจ (the attention seekers) มีลักษณะดังนี้ ต้องการสร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อน เช่น แสดงตัว คุยโม้ เล่าเรื่องตลก ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ เน้นทางสังคมมากกว่าสติปัญญา

8. แบบสงบเงียบ (the silent student) มีลักษณะดังนี้ ไม่ค่อยมีส่วนร่วมกับเพื่อนและกิจกรรมในห้องเรียน พูดน้อย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนมีน้อย

แนวคิดของ Canfield (1992 อ้างใน บรรเจิด คุรุปัญญา, 2538) ได้แบ่งรูปแบบการเรียนตามลักษณะความชอบของผู้เรียนออกเป็น 9 ประเภทดังนี้

1. กลุ่มสังคม (social) มีลักษณะดังนี้ ไม่ชอบปฏิบัติงานที่ต้องทำเพียงคนเดียว ชอบสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยกันเอง หรือกับครูผู้สอน ชอบการเรียนแบบอภิปรายกลุ่มเล็กๆและการทำงานเป็นทีม

2. กลุ่มอิสระ (independent) มีลักษณะดังนี้ ชอบทำงานตามลำพัง โดยใช้จุดมุ่งหมายของตนเอง ต้องการให้ครูใช้เทคนิคการสอนแบบให้เด็กเรียนด้วยตนเอง ชอบการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยการควบคุมตนเอง

3. กลุ่มประยุกต์ (applied) มีลักษณะดังนี้ ชอบทำกิจกรรมที่ต้องลงมือปฏิบัติจริง ชอบให้มีการสอนแบบปฏิบัติ ชอบการศึกษานอกสถานที่ และการทำงานในห้องทดลอง

4. กลุ่มความคิดรวบยอด (conceptual) มีลักษณะดังนี้ ชอบการทำงานที่ต้องใช้การรวบรวมความคิด ชอบการอ่าน ไม่ชอบให้มีการสอนแบบลงมือปฏิบัติจริง หรือแบบเข้าสังคม

5. กลุ่มกลาง (neutral preference) ชอบการสอนที่ใช้เนื้อหาและวิธีการแบบกว้างๆ หลากๆ อย่าง

6. กลุ่มสังคมประยุกต์ (social applied) มีลักษณะดังนี้ ชอบสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยกันหรือกับครู ชอบการสอนแบบบทบาทสมมติ ชอบการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม ไม่ชอบทำกิจกรรมที่ต้องทำคนเดียวที่ต้องการใช้อ่านหรือการใช้ภาษา

7. กลุ่มความคิดรวบยอดทางสังคม (social conceptual) มีลักษณะดังนี้ ชอบการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยกันหรือกับครู ชอบกิจกรรมที่ต้องมีการใช้ภาษาหรือการใช้ความคิดรวบยอด ชอบให้มีการสอนแบบที่ใช้ความสมดุล ระหว่างการบรรยายและการอภิปราย ไม่ชอบการทำงานคนเดียวหรือลงมือปฏิบัติจริง

8. กลุ่มประยุกต์อิสระ (independent applied) มีลักษณะดังนี้ ชอบทำงานตามลำพังตามเป้าหมายของตนเอง ชอบในสิ่งที่สัมพันธ์กับการลงมือปฏิบัติจริง ชอบทำงานในห้องทดลอง ไม่ชอบการทำงานที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่ชอบการทำงานที่ต้องใช้ภาษาหรือการใช้ความคิดรวบยอด

9. กลุ่มความคิดรวบยอดอิสระ (independent conceptual) มีลักษณะดังนี้ ชอบทำงานโดยลำดับตามจุดมุ่งหมายของตนเอง ชอบใช้ความคิดรวบยอดในการจัดระบบข้อมูล ชอบให้มีการสอนแบบอิสระในการอ่าน ค้นคว้า การวิจารณ์ ไม่ชอบกิจกรรมที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการลงมือปฏิบัติจริง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการเรียนรู้

จากการค้นคว้าเกี่ยวกับตัวแปรหรือสภาพต่างๆที่เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อรูปแบบการเรียนรู้จากทฤษฎีของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถสรุปปัจจัยที่ทำให้รูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลแตกต่างกันดังนี้

1. ปัจจัยภายใน

1.1 ระดับสติปัญญา ดังที่ ประคินันท์ อุปรมัย (2530) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ความสามารถทางสติปัญญาหรือความสามารถของผู้เรียน เป็นปัจจัยในตัวผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้สอนควรวินิจฉัยผู้เรียนก่อนว่า ผู้เรียนในชั้นเรียนโดยทั่วไป มีความแตกต่างกันเล็กน้อยเพียงใดในด้านต่างๆ เพื่อจะได้จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับความเฉลียวฉลาดของผู้เรียน และจากการศึกษาของสุปราณี สถาวร (2540) ที่ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูงและต่ำ โรงเรียนราชินีบน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูงและต่ำ มีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกัน

1.2 วิธีการเรียนรู้ ดังที่ Canfield and Lafferty (1970) กล่าวไว้ว่า วิธีการเรียนรู้ที่ชอบ เช่น การฟัง การอ่าน การลงมือปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการเรียนรู้สอดคล้องกับ Grasha and Reichman (1975 อ้างใน นิตยา เกิดแยม, 2546) ยังกล่าวว่าปัจจัยทางด้านประสาทสัมผัสที่เกี่ยวกับวิธีการรับข้อมูลต่างๆด้วยการดู การฟัง การสัมผัส ซึ่งแต่ละคนมีวิธีการที่ไม่เหมือนกันทำให้มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่เหมือนกัน

1.3 เจตคติ ดังที่ Foster (1961) ได้กล่าวว่า เจตคติเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่แต่ละคนมีอยู่ เจตคติเป็นสิ่งที่มีความอิทธิพลต่อบุคคลมาก เป็นตัวตัดสินว่าเรารู้สึกและมีความเชื่ออย่างไร รวมทั้งควรทำหรือพูดอะไร เจตคติเป็นตัวทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา มีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ และกำหนดพฤติกรรมของเราไม่มากนัก

2. ปัจจัยภายนอก

2.1 พฤติกรรมการสอน จากการศึกษาของ วิมล พรหมทา (2544) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนของครู มีผลต่อรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับสุพิน บุญชูวงศ์ (2531) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพ ความสามารถของผู้สอน รวมทั้งการเลือกเทคนิควิธีและรูปแบบการสอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ดังที่ Grasha and Reichman (1975 อ้างใน นิตยา เกิดเข้ม, 2546) กล่าวว่า ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น สภาพห้องเรียน หรือสถานการณ์ที่อยู่รอบตัวผู้เรียนจะมีผลต่อการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งในเรื่องนี้ Kemp (1985) กล่าวว่า บางคนเรียนได้ดีเมื่อห้องเรียนเงียบ บางคนเรียนได้ดี เมื่อมีเสียงดนตรีเบาๆ ผู้เรียนบางคนเรียนรู้ได้ดีเมื่อได้พูดคุยอภิปรายกับเพื่อน นอกจากนี้ Canfield and Lafferty (1970) ให้ความเห็นว่า ผู้เรียนบางคนสามารถเรียนได้ดีถ้าได้พูดคุยหรือสร้างสัมพันธภาพกับผู้สอนหรือกับกลุ่มเพื่อน

2.3 บรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งพองพรรณ เกิดพิทักษ์ และ कमเพชร นัตรสุภกุล(2543) กล่าวถึงองค์ประกอบที่ส่งผลต่อรูปแบบการเรียนรู้และเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน ได้แก่ บรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่ง วราภรณ์ สุนาลัย (2535) กล่าวถึงบรรยากาศในชั้นเรียนว่า เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อห้องเรียน ความพึงพอใจต่อครูผู้สอน ครูที่มีบุคลิกภาพที่ดีให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน จะมีส่วนทำให้นักเรียนเรียนได้ดี ส่วนครูที่เข้มงวดควบคุมมาก นักเรียนจะเรียนได้ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นผู้สอนและผู้เรียน จึงควรร่วมมือกันสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและการสอนอย่างดียิ่ง

สรุป

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยหรือสภาพต่างๆที่เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นมีหลายลักษณะ จึงสามารถสรุปปัจจัยที่ทำให้รูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละคนแตกต่างกัน ได้แก่ ปัจจัยภายใน (ระดับสติปัญญา วิธีการในการเรียนรู้ และเจตคติ) และปัจจัยภายนอก (พฤติกรรมการสอน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และบรรยากาศในชั้นเรียน)

พฤติกรรมการสอน

ความหมายของพฤติกรรมการสอน

การศึกษาความหมายของพฤติกรรมการสอน ได้มีนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ กล่าวถึงไว้เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะเป็นการให้นิยามที่เกี่ยวข้องกับวิธีการ การกระทำ และ กิจกรรมที่ผู้สอนใช้ในการสอน ดังต่อไปนี้

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2526) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึงการกระทำทุกอย่างที่เกิดขึ้นใน สิ่งมีชีวิตไม่ว่าจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว และไม่ว่าบุคคลอื่นจะสังเกตเห็นการกระทำที่เกิดขึ้นหรือไม่

Good (1973 อ้างใน สุภาพร หนูทอง, 2544) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการสอนใน พจนานุกรมการศึกษาเป็น 2 นัย คือ

1. การสอน หมายถึง การกระทำอันเป็นการอบรมสั่งสอนนักเรียนตามสถานศึกษาทั่วไป
2. การสอน หมายถึง การจัดสภาพการณ์ สถานการณ์ หรือกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเกิดการเรียนรู้โดยง่าย

สอดคล้องกับ สมนึก ลิ้มทอง และ ชาตรี อายุวัฒน์ (2522) อธิบายสรุปได้ว่า การสอน คือ ความพยายามที่จะจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ เป้าหมายการสอนคือ ให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาในชีวิต ปรับตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สุภาพร หนูทอง (2544) ให้ความหมายของพฤติกรรมและการสอน คือ การกระทำหรือ กิจกรรมที่ครูแสดงออกเพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

นอกจากนี้ วารินทร์ คอเหลียม (2541) ได้ให้ความหมายโดยรวมว่า พฤติกรรมการสอน หมายถึง วิธีการ กิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ท่าทีของครูที่แสดงออกต่อนักเรียน

สรุป

การที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ และทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ดียิ่งขึ้น สิ่งที่คุณสอนควรตระหนักก็คือ ผู้เรียนแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ผู้สอนจึงควรมีพฤติกรรมการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน สรุปได้ว่า พฤติกรรมการสอน หมายถึง การกระทำของอาจารย์ในระหว่างการสอน เพื่อให้ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่อาจารย์กำหนด อาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมการสอน เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน

ความสำคัญของพฤติกรรมการสอน

สำหรับความสำคัญของพฤติกรรมการสอนนั้น สามารถสรุปได้ดังนี้ ชีรยุทธ เสนิงค์ ณ อุษยา (2524), สุจิตรา แสงหิรัญ (2532) และ วรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล (2544)

1. พฤติกรรมการสอนของครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งและจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอนที่ดีจะก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนที่ดี และจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

2. พฤติกรรมการสอนของครู แสดงออกได้หลายลักษณะต่างกัน การที่ได้ทราบพฤติกรรมการสอนของครูที่เป็นปัจจุบัน จะช่วยให้ทราบแนวโน้มของ พฤติกรรมการสอนของครูว่าเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามหลักการหรือไม่ อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยน และควบคุมพฤติกรรมการสอนของครูได้

3. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูด้านการปฏิบัติการสอนจะช่วยให้ครูปรับปรุงแก้ไข ควบคุม และพัฒนาพฤติกรรมการสอนของตนได้

สรุป

จากความคิดเห็นข้างต้น สรุปความสำคัญของพฤติกรรมการสอนได้ว่า พฤติกรรมการสอนของครูเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การแสดงพฤติกรรมสอนที่เหมาะสมนั้น จะทำให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความถนัด ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียนได้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสอน

แนวคิดที่นำมาใช้ในการกำหนดพฤติกรรมสอน คือ รูปแบบการสอน ซึ่งการที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จและทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ดียิ่งขึ้น สิ่งที่ผู้สอนควรตระหนักคือ ผู้เรียนแต่ละคนต้องการพฤติกรรมสอนที่แตกต่างกัน (รสริน พิมลบรรยงก์, 2542) เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ฉะนั้นผู้สอนต้องมีรูปแบบการสอนที่หลากหลายและจัดการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน แบบการสอนที่ดีจึงต้องใช้ได้เหมาะสมกับสภาพห้องเรียน ผู้สอน และผู้เรียนที่จะทำกิจกรรมร่วมกัน (วารี ธิระจิตร, 2530) ผู้สอนจึงต้องรู้จักเลือกพฤติกรรมสอนและปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้สูงสุด (สุพิน บุญชูวงศ์, 2531)

จากข้อความดังกล่าว จึงอาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมสอนของครูเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายของการศึกษาประสบความสำเร็จได้ ซึ่ง วารี ธิระจิตร (2530) กล่าวว่า แบบการสอนเป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาไปในทางที่พึงปรารถนาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทิศนา แขมมณี (2547ก) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลางนั้น ยึดครองอำนาจในการเรียนรู้ของผู้เรียนมาเป็นเวลานาน เป็นเหตุให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้กันขึ้น ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า กระบวนการเรียนการสอนจะต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนทุกแบบ ล้วนมีประโยชน์และใช้ได้ หากทำได้ดีและเหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา สถานการณ์ และวัตถุประสงค์ ดังนั้นครูจึงไม่ควรละทิ้งวิธีใดๆ แต่ควร

ศึกษาวิธีการที่มีอยู่อย่างหลากหลายให้เข้าใจ และฝึกฝนตนเอง เพื่อที่จะสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา สถานการณ์ และวัตถุประสงค์ ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย

จากการศึกษาของนักการศึกษาหลายท่าน ได้เห็นถึงความสำคัญของพฤติกรรมการสอน เพื่อให้ผู้สอนพัฒนาการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จทางการเรียนที่ตนต้องการ อย่างไรก็ตามได้มีนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้แบ่งรูปแบบการสอนไว้หลายรูปแบบด้วยกัน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

Joyce and Weil (1986 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2538) ที่ได้จัดรูปแบบการสอนที่เน้นกิจกรรมหรือวิธีสอนไปสู่จุดหมายไว้ 4 กลุ่ม คือ

1. แบบเน้นการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction Models) แบบการสอนกลุ่มนี้ เน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม เป็นการปรับปรุงความสามารถของแต่ละคนให้สัมพันธ์กับบุคคลอื่น สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข ภายใต้อิทธิพลของสังคม ด้วยการพัฒนาจิตใจของแต่ละบุคคลและการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆ รูปแบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือการค้นคว้าเป็นกลุ่ม การคิดแก้ปัญหาสังคม การฝึกปฏิบัติ

2. แบบการสอนที่เน้นกระบวนการความรู้ (Information Processing Models) จะเน้นความสามารถเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และแนวทางที่ผู้เรียนปรับปรุงความสามารถเพื่อการเรียนรู้ นับตั้งแต่ที่ผู้เรียนเข้าไปสัมผัสกับสิ่งเร้า สิ่งแวดล้อม การรวบรวมข้อมูล ความรู้สึกในด้านปัญหา การสรุปและสร้างมโนทัศน์ และแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นทั้งทางการพูดและพฤติกรรมด้านอื่นๆ แบบการสอนกลุ่มนี้บางรูปแบบอาจเน้นเรื่องยุทธศาสตร์การคิด แต่ส่วนใหญ่จะเน้นด้านมโนทัศน์และความรู้ทางวิชาการ ให้ความสำคัญทั้งในด้านความสัมพันธ์ทางสังคม การพัฒนาส่วนบุคคล การสร้างสมรรถภาพในระบบการรวบรวมและการใช้ความรู้ด้วย รูปแบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือ การฝึกมโนทัศน์ การสอนอุปมาน การสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และการพัฒนาความมีเหตุผล

3. แบบการสอนที่เน้นบุคคล (Personal Models) เน้นการพัฒนาความก้าวหน้าของบุคคล และการพัฒนาบุคลิกภาพตามสภาพความเป็นจริงของสังคมเป็นหลัก เน้นการพัฒนาด้านอารมณ์

การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและมีเจตคติที่ดีต่อความสามารถของตน รูปแบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือ การประชุมในชั้น การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การฝึกความตระหนักในตนเอง

4. แบบการสอนที่เน้นพฤติกรรม (Behavioral Models) ตั้งอยู่บนทฤษฎีพฤติกรรมจุดเด่นคือมุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ ปัจจุบันนิยมใช้กันแพร่หลายมากและบนพื้นฐานของหลักการของสิ่งเร้ากับการเสริมแรงนี้เอง ที่ทำให้การสอนแบบปฏิสัมพันธ์และการใช้สื่อต่างๆเป็นสภาพการณ์หรือเงื่อนไขเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งในด้านข้อเท็จจริง มโนทัศน์

พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ (2532) ได้แบ่งรูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนไว้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. รูปแบบการสอนที่เน้นพัฒนาทางด้านพุทธิพิสัย เน้นความสำคัญในการเสริมสร้างสติปัญญาของผู้เรียนและวิธีการต่างๆในการพัฒนาสติปัญญา โดยมักจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงการที่คนรับรู้สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นรอบๆตัวโดยการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆได้

2. รูปแบบการสอนที่เน้นความสัมพันธ์กับผู้อื่น ให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น การมีส่วนร่วมทำงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ แต่การจะสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับตนเองเป็นสำคัญ

3. รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้เรียน เน้นพัฒนาตัวบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาอารมณ์ รูปแบบการสอนนี้มุ่งสอนให้แต่ละคนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ที่อยู่รอบๆตัว

4. รูปแบบการสอนที่เน้นทางด้านทักษะพิสัย เน้นเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน หลักสำคัญของการสอนแบบนี้ คือการจำแนกเนื้อหาที่จะเรียนหรือสิ่งที่ฝึกออกเป็นส่วนๆ แล้วนำส่วนย่อยๆเหล่านั้นมาสอนทีละส่วน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติสิ่งที่เรียนให้ได้ อย่างคล่องแคล่วและแม่นยำ มีผลผิดพลาดน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย

นอกจากนี้ทิสนา แจมมณี (2547ก) ได้แบ่งรูปแบบการสอนออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบการสอนโดยยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2545) กล่าวถึงรูปแบบการสอนที่พิจารณาด้านบทบาทผู้สอนและผู้เรียนว่ารูปแบบการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง เป็นวิธีสอนที่ครูเป็นผู้จัดและดำเนินกิจกรรมทางการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนมีบทบาทน้อยในการร่วมกิจกรรม การเรียนการสอนจึงมีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว โดยมีผู้สอนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน สุรพันธ์ ต้นศรีวงศ์(2538) กล่าวถึงหน้าที่ของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนแบบนี้ว่า ผู้เรียนจะประกอบกิจกรรมตามที่ผู้สอนเป็นผู้วางแนวทางไว้ เช่น ฟัง จดบันทึก ตอบคำถาม หรือทำแบบฝึกหัด ตัวอย่างการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลางได้แก่

1.1 การบรรยาย ซึ่งทิสนา แจมมณี (2547ข) กล่าวว่า คือการที่ผู้สอนใช้การพูด บอกเล่า อธิบายสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียน ส่วน ทศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532) กล่าวว่า เป็นการสอนที่อาจารย์เป็นฝ่ายเตรียมการศึกษาค้นคว้าเรื่องต่างๆมาแล้วนิสิตเป็นฝ่ายรับผลการศึกษาของอาจารย์เท่านั้น ผู้เรียนมีบทบาทน้อย และเป็นวิธีที่ไม่ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 การสาธิต การสอนแบบสาธิต เป็นวิธีสอนที่ครูมีหน้าที่ในการวางแผนการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการแสดงหรือการกระทำให้ดูเป็นตัวอย่าง นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต การฟัง การกระทำ หรือการแสดง และอาจมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมบ้าง (สุพิน บุญชูวงศ์, 2538)

1.3 การอธิบาย ซึ่ง ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2541) ได้อธิบายว่า การอธิบายจะเกี่ยวพันอยู่กับการสาธิตการทำงานก่อนการปฏิบัติ หรืออธิบายก่อนการปฏิบัติงาน การอธิบายเป็นกระบวนการที่ครูพยายามทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจดียิ่งขึ้นก่อนการดำเนินการใดๆ และเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ครูวางแผนเอาไว้

นอกจากการสอนแบบบรรยายและแบบสาธิต และการอธิบายแล้ว อาภรณ์ ใจเที่ยง (2545) ยังกล่าวว่าการที่ผู้สอนใช้คำถามให้ผู้เรียนตอบ และการสอนแบบใช้หนังสือเรียน ก็เป็นการสอนแบบผู้สอนเป็นศูนย์กลางเช่นกัน

2. รูปแบบการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ทิสนา แคมมณี (2547ก) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ครูต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ ไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดความรู้เท่านั้น (สุรพันธ์ ดันศรีวงศ์, 2538) กล่าวว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถ ยึดตัวผู้เรียนเป็นผู้กำหนดแนวทางวิธีการเรียนด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการประเมินความก้าวหน้าของตนเอง ผู้สอนมีหน้าที่ในการส่งเสริม ช่วยเหลือ ประสานงาน โดยการสร้างความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น แหล่งข้อมูล สื่อการเรียน อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่อการเรียน นอกจากนั้นยังต้องคอยแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินกิจกรรม นอกจากนี้ Taylor and Burges (1995) มีความเห็นว่าเนื่องจากผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การสอนโดยให้ผู้เรียนนำตนเองและเลือกวิธีการเรียนรู้เอง จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี ตัวอย่างการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลางได้แก่

2.1 บทบาทสมมติ รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติสร้างจากแนวคิดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล กล่าวคือ บุคคลสามารถเรียนรู้ได้จากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสวมบทบาทสมมติ ช่วยให้บุคคลได้แสดงความรู้สึกนึกคิดออกมา เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจในตนเอง (ทิสนา แคมมณี, 2546)

2.2 การทดลอง เป็นวิธีสอนที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ศึกษาค้นคว้าด้วยการทดลอง เพื่อพิสูจน์หลักการ ทฤษฎี ผู้เรียนได้รับความรู้จากประสบการณ์ตรง โดยการสังเกตและทดลอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียนมากขึ้น เกิดการเรียนรู้ได้ดี มีความเข้าใจและจดจำการเรียนรู้ได้นาน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2545)

2.3 แบบโครงงาน การสอนแบบโครงงานเป็นการเรียนโดยผ่านประสบการณ์ของผู้เรียนเอง หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการเรียนจากการกระทำ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องให้ผู้เรียนมีอิสระในการทำงานมากที่สุด ครูเพียงแต่คอยเสนอแนะ และช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการ (ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ, 2541)

2.4 การค้นคว้าเป็นกลุ่ม คือการที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ช่วยกันค้นคว้าแก้ปัญหา หรือปฏิบัติกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด หรือตามความสนใจ

เป็นวิธีที่ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้เพื่อนร่วมงาน ครูจะต้องวางแผนให้นักเรียนทุกคนในแต่ละกลุ่มปฏิบัติอย่างเคร่งครัด (สุพิน บุญชูวงศ์, 2538)

2.5 การแก้ปัญหา เป็นวิธีสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน และมีการใช้เหตุผล การรวบรวมข้อมูล มีการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2545) เพื่อพัฒนานิสัยการคิดที่เหมาะสมที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต เรียนรู้ในการหาคำตอบ และตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น (ชาญชัย อาจินสมาจาร, 2547)

2.6 แบบอุปนัยและนิรนัย เป็นการสอนจากรายละเอียดปลีกย่อยไปหากฎเกณฑ์ คือเป็นการสอนจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม โดยการให้นักเรียนทำการศึกษา สังเกต ทดลอง เปรียบเทียบ แล้วพิจารณาหาคำประกอบที่เหมือนกันจากตัวอย่างต่างๆเพื่อนำมาเป็นข้อสรุป (สุพิน บุญชูวงศ์, 2538) ส่วนการสอนแบบนิรนัย ชาญชัย อาจินสมาจาร (2547) กล่าวว่า เป็นการสอนที่เริ่มด้วยการสรุปเป็นกฎเกณฑ์ ซึ่งนำไปใช้กับกรณีตัวอย่างจำเพาะ เป็นกระบวนการของการให้เหตุผลจากสิ่งทั่วไปสู่สิ่งที่เฉพาะ

2.7 การไปทัศนศึกษา เป็นการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนและเดินทางไปศึกษาเรียนรู้ ณ สถานที่อันเป็นแหล่งความรู้ในเรื่องนั้น โดยมีการศึกษาสิ่งต่างๆในสถานที่นั้นตามวิธีการที่วางแผนไว้ และมีการอภิปรายสรุปการเรียนรู้จากข้อมูลที่ได้ไปศึกษามา ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริง (ทิสนา แจมมณี, 2547ข)

2.8 การฝึกมโนทัศน์ เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนฝึกการสังเกตสิ่งต่างๆเพื่อทำให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ โดยต้องสอนตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกต และเปรียบเทียบจากสิ่งที่เป็นตัวอย่างของความคิดรวบยอดกับสิ่งที่ไม่ใช่ตัวอย่างของความคิดรวบยอด ให้ผู้เรียนพิจารณาตัวอย่างจนแน่ใจก็จะบอกชื่อความคิดรวบยอดนั้นออกมาได้ (นิรนาม, 2540)

3. รูปแบบการสอนโดยไม่มีครู

นับตั้งแต่มีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนที่เรียกว่า โปรแกรมสำเร็จรูปแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ได้ขยายออกไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีต่างๆ จึงทำให้เกิดลักษณะของการเรียนรู้แบบใหม่ขึ้น ซึ่งไม่ต้อง

อาศัยครู อย่างไรก็ตามการเรียนรู้โดยไม่อาศัยครูและหลักสูตร อาจเป็นการเรียนรู้ตามอัธยาศัย แต่หากเป็นการเรียนรู้ตามหลักสูตรแล้ว แม้ไม่ต้องอาศัยครูในการเรียนรู้ แต่ยังคงอาศัยครูในการวางแผนจัดการเกี่ยวกับการเรียนรู้ ครูจำเป็นต้องทำความเข้าใจ ชี้แจงหลักสูตรและวัตถุประสงค์ในการเรียน การจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีครูในที่นี้ ก็คงมีความหมายว่าครูไม่มีบทบาทในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่ครูก็ยังมีบทบาทอื่นๆอยู่ เช่น การวางแผนการเรียน การติดตามการเรียนรู้ของผู้เรียน การเก็บรวบรวมข้อมูล การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นต้น สำหรับตัวอย่างการสอนโดยไม่มีครู ได้แก่ การสอนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสอนทางไกล การสอนผ่านเครือข่ายเว็ลด์ ไรค์ เว็บบ เป็นต้น (ทิสนา แคมณี, 2547ก)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน มีผู้ให้ความสนใจศึกษาค้นคว้าเป็นจำนวนมาก ทั้งการศึกษารูปแบบการเรียน พฤติกรรมการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนกับพฤติกรรมการสอน รวมถึงเครื่องมือวัดรูปแบบการเรียน ซึ่งได้รวบรวมงานวิจัยไว้ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษากับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

วิมล พรหมทา (2544) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการสอนที่สัมพันธ์กับวิธีเรียนของนักเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคตะวันออก โดยใช้แบบวัดรูปแบบการเรียนของ Kolb ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่สัมพันธ์กับวิธีเรียนของตนเองอยู่ในระดับมาก และนักเรียนส่วนใหญ่มีวิธีเรียนแบบปรับปรุง

ส่วนวารินทร์ คอเหลี่ยม (2541) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามที่เป็นจริงเกือบทุกรายการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นรายการ มีการชี้แจงเกณฑ์การวัดและประเมินผล มีการทดสอบเพื่อประเมินผล และมีการทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนเป็นระยะๆที่มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับดีมาก และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามที่

คาดหวังเกือบทุกรายการอยู่ในระดับดีมาก ยกเว้นรายการ มีการชี้แจงเกณฑ์การวัดและประเมินผล มีการนำเอาผลการวัดและประเมินมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีการตรวจผลงาน ชี้แจงข้อบกพร่องให้นักศึกษาทราบที่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดีที่สุด

นอกจากนี้ จากการวิจัยของ สุภาพร หนูทอง (2544) ที่ทำการศึกษารื่องพฤติกรรมการสอนของครูเกษียณที่เอื้ออำนวยต่อมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียน พบว่า ครูเกษียณในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการสอนที่เอื้ออำนวยต่อมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก และครูเกษียณที่มีจำนวนปีที่ปฏิบัติการสอนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการสอนที่เอื้ออำนวยให้เกิดมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยของ Groat (1991 อ้างใน นาฎหทัย หัตยาภิรมย์, 2540) ได้ศึกษารื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสอนของครู และรูปแบบการเรียนของนักเรียนที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเมื่อได้รับการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียน

นอกจากนี้ หทัยรัตน์ เทพสถิต (2542) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมแบบพึ่งพา และแบบร่วมมือ อยู่ในระดับมาก รูปแบบการเรียนแต่ละแบบล้วนมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการสอนของครูที่ชอบทั้งสิ้นแต่เป็นความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำ โดยเฉพาะรูปแบบการเรียนแบบแข่งขันและแบบร่วมมือ นั้นต่ำมากจนเกือบไม่มีความสัมพันธ์

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำไพ เทพประดิษฐ์ (2542) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันระหว่างรูปแบบการเรียนและรูปแบบการสอน แต่เป็นความสัมพันธ์ที่ต่ำ และมีเพียง 2 รูปแบบการเรียนเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาชอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 คือ แบบร่วมมือ และแบบมีส่วนร่วม

ส่วน Smith (1989) ได้ทำการศึกษารื่องการประเมินการรับรู้รูปแบบการสอนของตนเองของครูโรงเรียนรัฐบาล 3 เชื้อชาติในเทศซัส ผลการวิจัยสรุปว่า เชื้อชาติและเพศ มีผลกระทบต่อรูปแบบ

การสอน ส่วนอายุ อายุราชการ และระดับชั้น ไม่มีผลต่อรูปแบบการสอน และครูประถมศึกษา คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมากกว่าक्रमัธยมศึกษา

งานวิจัยเกี่ยวกับเครื่องมือวัดรูปแบบการเรียนรู้

เครื่องมือวัดรูปแบบการเรียนรู้ที่มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาสร้างไว้ซึ่ง Curry (1991 อ้างใน จงกล พูลสวัสดิ์, 2541) สรุปไว้ดังนี้

1. Learning Style Inventory ของ Kolb ประกอบด้วยคำถาม 12 ข้อ จำแนกผู้เรียนออกเป็น 4 ลักษณะ ตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งได้แก่ ลักษณะประสบการณ์เชิงรูปธรรม ลักษณะการไตร่ตรอง ลักษณะสรุปเป็นหลักการนามธรรม และลักษณะการทดลองปฏิบัติจริง ลักษณะของแบบตรวจสอบนี้ จะมีข้อความให้ผู้ตอบจัดลำดับวิธีการเรียนรู้ของตนเอง จากมากที่สุด จนถึงน้อยที่สุด

จำริญ ปันดี (2545) ได้นำแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ดัดแปลงตามแนวคิดของ Kolb มีลักษณะเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ ให้ผู้ตอบประเมินค่า ทั้ง 4 ระดับ จำนวน 12 ข้อ ไปศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 – 3 ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีแบบการเรียนรู้แบบ Accommodator มากที่สุด รองลงมาคือ แบบ converger แบบ diverger และ assimilator ตามลำดับ

จิราพร จิตต์มั่น (2547) ทำการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบที่ปรับปรุงจากรูปแบบการเรียนรู้ของ Kolb มีลักษณะเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ ให้ผู้ตอบประเมินค่าทั้ง 4 ระดับ จำนวน 12 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการเรียนรู้แบบ diverger มากที่สุด รองลงมาคือ แบบ Accommodator แบบ assimilator และแบบ converger ตามลำดับ

วิมล พรหมทา (2544) ได้นำแบบสอบถามวัดวิธีเรียนที่ปรับปรุงจากแบบวัดของ Kolb ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ และให้ผู้ตอบประเมินค่าทั้ง 4 ระดับ จำนวน 12 ข้อ ทำการศึกษาพฤติกรรมการสอนที่สัมพันธ์กับวิธีเรียนของนักเรียน โครงการปฏิรูป การศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 – 3 จำนวน 375 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีวิธีเรียนแบบ Accommodator รองลงมาคือ แบบ converger นักเรียนที่มีวิธีเรียนทั้ง 4 แบบ มีความคิดเห็นว่าพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่สัมพันธ์กับวิธี เรียนของตนอยู่ในระดับมาก 19 รายการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 6 รายการ

สอดคล้องกับการศึกษาของ นิภวรรณ รัตนวราลัยย์ (2534) ที่ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ รูปแบบการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์แตกต่างกัน โดยใช้แบบสำรวจรูปแบบการเรียนซึ่งดัดแปลงมาจากแบบสำรวจรูปแบบการเรียนที่สร้างขึ้น โดย Kolb มีทั้งหมดจำนวน 12 ข้อ และให้ผู้ตอบประเมินค่าทั้ง 4 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีรูปแบบการเรียนแบบ Accommodator มากที่สุดรองลงมาคือ แบบ converger แบบ diverger และแบบ assimilator ตามลำดับ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์ต่างกันมีรูปแบบการเรียนไม่แตกต่างกัน

2. Student Learning Style Scale ของ Grasha and Reichman ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 60 ข้อ เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้สึกละทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอน และต่อสภาพทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่จำแนกผู้เรียนออกเป็น 6 แบบ ได้แก่ แบบอิสระ แบบพึ่งพา แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม แบบร่วมมือ และแบบแข่งขัน

แสงเดือน ทวีสิน (2530) ได้ใช้แบบสอบถามรูปแบบการเรียนของ Grasha and Reichman ไปศึกษากับนักศึกษาช่างเทคนิคการผลิต ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในวิทยาลัยเทคนิค 24 แห่งทั่วประเทศ จำนวน 667 คน ผลจากการศึกษารูปแบบการเรียนโดยเปรียบเทียบกับสัมฤทธิ์ผล การเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลการเรียนสูง มีรูปแบบการเรียนแบบอิสระ และผู้ ที่มีสัมฤทธิ์ผลการเรียนต่ำ จะมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง

วิกานดา แสันทวีสุข (2539) ศึกษาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยจำแนกตามเพศ แผนการเรียน และผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน โดยใช้แบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากแบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ของ Grasha and Reichman ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีรูปแบบการเรียนรู้ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วมต่างกัน นักเรียนที่มีแผนการเรียนรู้ต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต่างกัน และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ และแบบมีส่วนร่วมต่างกัน

นาฎหทัย หัตยาภิรมย์ (2540) ทำการศึกษาระดับของแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาสายสามัญในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร โดยใช้เครื่องมือวัดระดับแบบการเรียนรู้ของ Grasha and Reichman พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือในระดับสูง และแบบอิสระ แบบแข่งขัน แบบพึ่งพาในระดับปานกลาง และมีแบบหลีกเลี่ยงในระดับต่ำ

3. Learning Style Inventory ของ Canfield ประกอบด้วยคำถาม 30 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อจะประกอบด้วยข้อความ 4 ข้อย่อย แล้วให้ผู้เรียนจัดลำดับข้อย่อยทั้ง 4 ตามลำดับความเป็นจริง เป็นข้อคำถามที่ถามเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มุ่งใจให้นักเรียนเลือกเรียน 4 องค์ประกอบ คือ สภาพการณ์การเรียน ขอบเขตความสนใจ วิธีเรียน และระดับความคาดหวัง

สุปราณี สดาวร (2540) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชินีบน กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสำรวจที่ดัดแปลงมาจากแบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ของ Canfield ที่ประกอบด้วยคำถาม 30 ข้อ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชินีบน มีรูปแบบการเรียนรู้ด้านความคาดหวังผลการเรียนในระดับดี สูงที่สุด ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนชอบเป็นอันดับสุดท้ายคือ ความคาดหวังผลการเรียนระดับควรปรับปรุง ลักษณะผู้เรียนอยู่ในกลุ่มสังคม/ประยุกต์สูงที่สุด และอิสระ/ประยุกต์ ต่ำที่สุด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูงและต่ำ มีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกัน

บรรเจิด คุรุปัญญา (2538) ศึกษาการปรับเปลี่ยนสำรวจวัดรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดตรัง โดยใช้แบบสำรวจวัดรูปแบบการเรียนรู้ที่ปรับจากแบบสำรวจของ Canfield ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะผู้เรียนอยู่ในกลุ่มประยุกต์สูงที่สุด และอยู่ในกลุ่มอิสระต่ำสุด โดยมีรูปแบบการเรียนรู้เกี่ยวกับความคาดหวังคะแนนในระดับดี สูงที่สุด รองลงมาคือ ความคาดหวังคะแนนในระดับปานกลาง และรูปแบบการ

เรียนที่อยู่ในระดับต่ำสุดคือ ความคาดหวังคะแนนในระดับควรปรับปรุง ส่วนนักเรียนชายและหญิง มีรูปแบบการเรียนที่แตกต่างกันในบางด้าน

Matthews (1991) ได้ทำการศึกษาผลของรูปแบบการเรียนที่มีต่อระดับคะแนนของ นักศึกษาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 โดยใช้แบบสำรวจรูปแบบการเรียนของ Canfield ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการเรียนที่นักศึกษาชอบคือ แบบสังคม แบบสังคมและความคิดรวบยอด ส่วนรูปแบบการเรียนที่ไม่ชอบคือ แบบอิสระ

4. Inventory of Learning Process ของ Schemeck ประกอบด้วยคำถาม 62 ข้อ ที่ให้ผู้เรียน ตอบว่าถูกหรือผิด เป็นคำถามที่ประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเรียน และกระบวนการจัดลำดับ ความคิดที่ผู้เรียนใช้ในการรับรู้ใหม่ๆเข้ามาเพื่อการเรียนรู้ เป็นแบบสำรวจที่ศึกษาผู้เรียน 4 ด้าน คือ การวิเคราะห์-สังเคราะห์ วิธีการเรียน ความคงทนของข้อมูล และความละเอียดลออในการ ปฏิบัติงาน

5. Learning Preference Inventory ของ Rezler and Rezmovic ประกอบด้วยคำถาม 15 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อจะมีข้อความย่อยๆ 6 ข้อ และให้ผู้เรียนจัดลำดับ 6 ข้อย่อยนี้ตามความเป็นจริง เป็นแบบสำรวจที่ถามเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบใช้ และสภาพทางการเรียนที่ผู้เรียนต้องการ จำแนก ผู้เรียนออกเป็น 3 แบบ คือ แบบต้องการเรียนตามลำพัง แบบต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และแบบต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับครู

สรุป

จากการศึกษาเครื่องมือวัดรูปแบบการเรียนพบว่ามีเครื่องมือที่ใช้วัดรูปแบบการเรียนที่ หลากหลาย ซึ่งเครื่องมือวัดจะแตกต่างกันไปตามแนวคิดของนักการศึกษาแต่ละท่าน โดยแบบวัด ของ Kolb ประกอบด้วยคำถาม 12 ข้อ จำแนกผู้เรียนออกเป็น 4 ลักษณะ แบบวัดแบบมาตราส่วน ประเมินค่า 4 ระดับ ให้ผู้ตอบประเมินค่าทั้ง 4 ระดับจากมากไปหาน้อย แบบวัดของ Grasha and Reichman ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 60 ข้อ เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับ ความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอน และต่อสภาพทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่ จำแนกผู้เรียนออกเป็น 6 แบบ แบบวัดของ Canfield ประกอบด้วยคำถาม 30 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อจะ ประกอบด้วยข้อความ 4 ข้อย่อย แล้วให้ผู้เรียนจัดลำดับข้อย่อยทั้ง 4 ตามลำดับความเป็นจริง

แบ่งรูปแบบการเรียนรู้เป็น 9 แบบ แบบวัดของ Schemeck ประกอบด้วยคำถาม 62 ข้อ ที่ให้ผู้เรียนตอบว่าถูกหรือผิด เป็นคำถามที่ประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเรียน และกระบวนการจัดลำดับความคิดที่ผู้เรียนใช้ในการรับรู้ใหม่ๆเข้ามาเพื่อการเรียนรู้ และแบบวัดของ Rezler and Rezmovic ประกอบด้วยคำถาม 15 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อจะมีข้อความย่อยๆ 6 ข้อ และให้ผู้เรียนจัดลำดับ 6 ข้อย่อยนี้ตามความเป็นจริง เป็นแบบสำรวจที่ถามเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบใช้ และสภาพทางการเรียนที่ผู้เรียนต้องการ จำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 แบบ

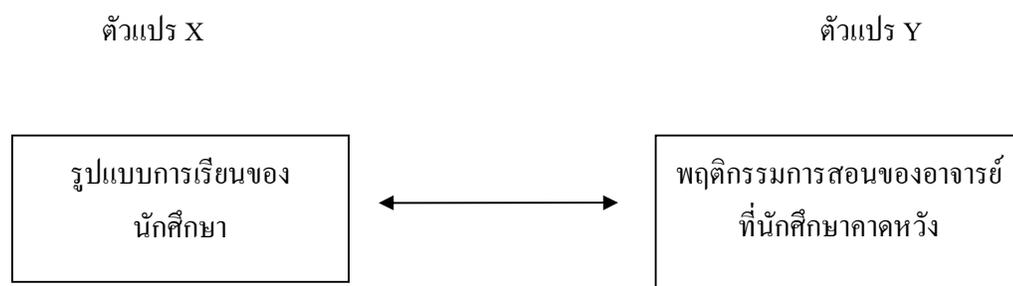
สมมติฐานการวิจัย

จากการประมวลเอกสารพบว่ารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ยังไม่อาจสรุปได้ว่ามีหรือไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานการวิจัยแบบ Null Hypothesis

สมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ คือ รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการประมวลเอกสารดังที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัย ซึ่งมี 2 ตัวแปร คือ รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์ดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 2, 3 และ 4 ที่ผ่านการเรียนวิชา บังคับในสาขาที่เรียน ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 795 คน

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยแบ่งชั้นภูมิตามสาขาวิชา คือสาขาวิชาสัตวศาสตร์ พืชศาสตร์ เทคโนโลยีภูมิทัศน์ เทคโนโลยีการอาหาร วิทยาศาสตร์สุขภาพสัตว์ และประมง หลังจากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยการจับสลากเพื่อหากรุ่มตัวอย่างตามชั้นภูมิของแต่ละสาขาวิชา ในแต่ละชั้นภูมิสุ่มจำนวนกรุ่มตัวอย่างให้ได้จำนวนตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) หลังจากสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังกล่าวแล้วได้จำนวนกรุ่มตัวอย่างทั้งหมด 604 คนผลการสุ่มตัวอย่างเป็นไปตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สาขา	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
สัตวศาสตร์	185	130
พืชศาสตร์	75	63
เทคโนโลยีภูมิทัศน์	140	105
เทคโนโลยีการอาหาร	195	136
วิทยาศาสตร์สุขภาพสัตว์	95	80
ประมง	105	90
รวม	795	604

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบสอบถามรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังปรากฏในบทที่ 2 ของการตรวจเอกสาร ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อสรุปทฤษฎีที่นำมาใช้เป็นแม่บทในการสร้างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา โดยศึกษาจาก 3 ทฤษฎี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แนวคิดในการสร้างแบบสอบถามรูปแบบการเรียนของนักศึกษา

ตัวแปร	ทฤษฎี	นิยามศัพท์	กรอบคำถาม
รูปแบบการเรียน		วิธีการที่ผู้เรียนแต่ละคนชอบ ใช้ในการเรียนรู้ ขณะเรียน แต่ละรายวิชา	
1. แบบสงบเงียบ	Mann		- เรียนรู้ได้ดีจากการสังเกต และทำงานคนเดียวเงียบๆ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ทฤษฎี	นิยามศัพท์	กรอบคำถาม
2. แบบร่วมมือ	Grasha and Reichman		- เรียนรู้จากการมีส่วนร่วม และแสดงความคิดเห็น
3. แบบคิดหลักการ	David A. Kolb		- เรียนรู้จากการคิดวางแผน เป็นขั้นตอน
4. แบบปฏิบัติ	David A. Kolb		- เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ

2. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังปรากฏในบทที่ 2 ของการตรวจเอกสารและสอบถามนักศึกษาถึงพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง เพื่อรวบรวมพฤติกรรมการสอนตามสภาพจริงที่อาจารย์แสดงเป็นประจำในขณะสอน ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อสรุปทฤษฎีและพฤติกรรมที่นำมาใช้เป็นแม่บทในการสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แนวคิดในการสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

ตัวแปร	ทฤษฎี	นิยามศัพท์	กรอบคำถาม
พฤติกรรมการสอน		การกระทำของอาจารย์ที่นัก ศึกษาคาดหวังในระหว่าง การสอน	
1. เน้นการมีปฏิสัมพันธ์	Joyce และ Weil		- อาจารย์และนักศึกษามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน
2. เน้นกระบวนการ	Joyce และ Weil		- ใช้กระบวนการกลุ่มให้นัก ศึกษาค้นคว้าตามกระบวนการ
3. เน้นปัจเจกบุคคล	Joyce และ Weil		- จัดการเรียนการสอนโดยเน้น ความสามารถของแต่ละบุคคล

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ทฤษฎี	นิยามศัพท์	กรอบคำถาม
4. เน้นการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม	Joyce และ Weil		- ให้นักศึกษาเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมตามแบบอย่าง ที่อาจารย์สอน

3. เขียนพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง โดยนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 รูปแบบการเรียนของนักศึกษา

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

4. หาคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ดังนี้

4.1 หา face validity เป็นการหาคุณภาพเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ ดังนี้ รศ.ดร. พิรพงษ์ ทิพนาค รศ.ดร. วิกกร ตันทวาท ไธ และ ดร. กอปรพร วัฒนะภูติ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชา และความถูกต้องทางภาษา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงตามคำแนะนำ

4.2 หาความคงที่ภายใน (internal validity) โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี จำนวน 30 คน

5. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เป็นรูปแบบการเรียนของนักศึกษาโดยรวมเท่ากับ 0.83 เมื่อแยกเป็น

รูปแบบการเรียนของนักศึกษาทั้ง 4 แบบ คือ แบบสงบเงียบ แบบร่วมมือ แบบคิดหลักการ และแบบปฏิบัติ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.80, 0.82, 0.89 และ 0.80 ตามลำดับ ส่วนค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังโดยรวมเท่ากับ 0.91 เมื่อแยกเป็นพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังทั้ง 4 แบบ คือ ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ ที่เน้นกระบวนการ ที่เน้นปัจเจกบุคคล และที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92, 0.95, 0.86 และ 0.91 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือจากคณบดี คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากสโมสรนักศึกษา และประธานแต่ละสาขาเพื่อแจกแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 20 สิงหาคม 2550 – 18 กันยายน 2550
3. แบบสอบถามส่งไปทั้งหมด 635 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับก่อนบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์
2. ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกข้อมูล
3. วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติดังนี้
 - 3.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ใช้ค่าความถี่ และร้อยละ

3.2 เนื่องจากแบบสอบถามที่วัดรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง เมื่อวัดแล้วได้เป็นคะแนน (score) ทำให้ตัวแปรรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง จัดอยู่ในมาตรวัดแบบช่วง (interval scale) ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ตัวแปรดังกล่าวโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) เกณฑ์การตัดสินใจความสัมพันธ์ สมบัติ ท้ายเรือคำ (2551) แบ่งไว้ดังนี้

0.01- 0.20	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยที่สุด
0.21-0.40	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย
0.41-0.60	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
0.61 0.80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับมาก
0.81-1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษา และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง การนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 รูปแบบการเรียนของนักศึกษา

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

ตอนที่ 4 ทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัยในแต่ละตอนมีรายละเอียดการนำเสนอเป็นลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี จำนวน 604 คน เป็นเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 43.20 และ 56.80 ตามลำดับ นักศึกษาเหล่านี้ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีปี 2, 3 และ 4 ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 1 ใน 3 โดยคิดเป็นร้อยละ 33.50, 34.90 และ 31.60 ตามลำดับ สาขาที่เรียนมี 6 สาขา นักศึกษาเรียนอยู่ในสาขาเทคโนโลยีการอาหารมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 22.60 สาขาที่มีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 10.40 คือ สาขาพืชศาสตร์ คณะนั้นเฉลี่ยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ($GPA \geq 3.00$) ระดับกลาง ($GPA = 2.26-2.99$) และระดับต่ำ ($GPA \leq 2.25$) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาเกินครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 58.90) มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับกลาง ($GPA = 2.26-2.99$) ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำมีเพียงร้อยละ 6.00 โดยสัดส่วนของคะแนนเฉลี่ยในระดับสูง กลาง และต่ำ คือ 6 : 10 : 1 ซึ่งหมายความว่า ในนักศึกษา 17 คน จะมีนักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยระดับสูง 6 คน ระดับกลาง 10 คน และระดับต่ำ 1 คน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

(n = 604)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	339	56.80
ชาย	265	43.20
ระดับชั้น		
ปริญญาตรีปีที่ 2	202	33.50
ปริญญาตรีปีที่ 3	211	34.90
ปริญญาตรีปีที่ 4	191	31.60
สาขาที่เรียน		
เทคโนโลยีการอาหาร	136	22.60
สัตวศาสตร์	130	21.50
เทคโนโลยีภูมิทัศน์	105	17.40
ประมง	90	14.90
วิทยาศาสตร์สุขภาพสัตว์	80	13.20
พืชศาสตร์	63	10.40
คะแนนเฉลี่ย		
ระดับสูง (GPA \geq 3.00)	212	35.10
ระดับกลาง (GPA 2.26-2.99)	356	58.90
ระดับต่ำ (GPA \leq 2.25)	36	6.00

เนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี เป็นสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา และเพิ่งได้รับการยกฐานะจากสถาบันให้เป็นมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งยังคงมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอยู่เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาในทุกระดับ โดยพบว่านักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่สนใจเรียน ทำให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ไม่ค่อยดีนัก ดังผลการศึกษางานของ จันทนา พรหมศิริ (2535) สรุปไว้ว่า ในสังคมอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยของไทยนั้นมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นมากมายในการจัดการเรียนการสอน และที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ปัญหาการขาดความเข้าใจในตัวผู้เรียน ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่จะไม่ได้เข้าไปในสภาพความสนใจหรือปัญหาของผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง ผู้วิจัยจึงศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาในประเด็นระดับของปัญหาการเรียน สาเหตุของปัญหาการเรียนของนักศึกษา และวิธีแก้ปัญหการเรียนของนักศึกษา

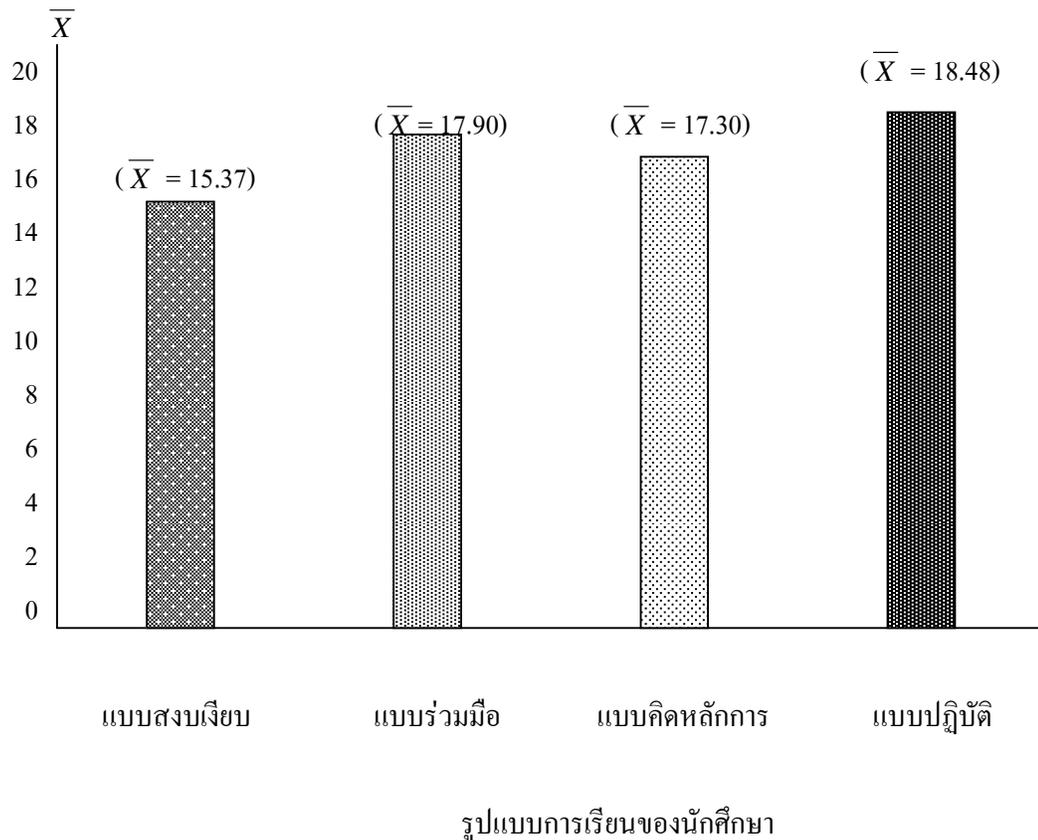
ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเกินครึ่ง (ร้อยละ 61.40) มีปัญหาการเรียนในระดับปานกลาง มีเพียงร้อยละ 16.20 ที่มีปัญหาการเรียนในระดับมาก สาเหตุของปัญหาการเรียนของนักศึกษาพบว่านักศึกษาเกินครึ่งเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 56.30 มีสาเหตุของปัญหาการเรียน เกิดจากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 21.50 ปัญหาที่เกิดจากระดับสติปัญญาของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.50 ส่วนสาเหตุของปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่พบน้อยที่สุดคือ ปัญหาเพื่อนในชั้นเรียน พบเพียงร้อยละ 6.70 เมื่อพบปัญหาการเรียน นักศึกษามีวิธีแก้ปัญหการเรียนดังนี้ ปรึกษาเพื่อนเป็นวิธีการแก้ปัญหที่พบบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.70 รองลงมาคือวิธีการแก้ปัญห โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 24.10 ที่น่าสนใจพบว่านักศึกษาแก้ปัญหด้วยตนเองมากกว่าที่จะขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยคิดเป็นร้อยละ 21.50 และ 11.40 ตามลำดับ และยังพบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหของศึกษาน้อยมาก โดยนักศึกษาขอคำแนะนำจากผู้ปกครองพบเพียงร้อยละ 5.50 และที่พบน้อยที่สุดคือ เมื่อมีปัญหาจะไม่คิดทำอะไรเลย คิดเป็นร้อยละ 3.80 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ปัญหาการเรียนของนักศึกษา

(n = 604)		
ปัญหาการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษา		
มีมาก	98	16.20
มีปานกลาง	371	61.40
มีน้อย	135	22.40
สาเหตุของปัญหาการเรียนของนักศึกษา		
เกิดจากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์	340	56.30
เกิดจากสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน	130	21.50
เกิดจากระดับสติปัญญาของนักศึกษา	94	15.50
เกิดจากปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนในชั้นเรียน	40	6.70
วิธีแก้ปัญหาการเรียนของนักศึกษา		
ปรึกษาเพื่อน	204	33.70
ขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน	146	24.10
แก้ปัญหาด้วยตัวเอง	130	21.50
ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา	69	11.40
ขอคำแนะนำจากผู้ปกครอง	33	5.50
ไม่ทำอะไรเลย	22	3.80

ตอนที่ 2 รูปแบบการเรียนของนักศึกษา

สืบเนื่องจากสภาพปัญหาการเรียนของนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น สาเหตุหนึ่งอาจเนื่องจากอาจารย์ขาดความเข้าใจนักศึกษา โดยเฉพาะรูปแบบการเรียนของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลให้อาจารย์มีความเข้าใจรูปแบบการเรียนของนักศึกษา ซึ่งรูปแบบการเรียนที่นักศึกษาแสดงออกมาให้เห็น โดดเด่นจำแนกได้ 4 แบบ คือ แบบสงบเงียบ แบบร่วมมือ แบบคิดหลักการ และแบบปฏิบัติ ผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบการเรียนทั้ง 4 แบบด้วยกราฟแท่งโดยใช้คะแนนเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีรูปแบบการเรียนใกล้เคียงกัน 3 รูปแบบ คือ แบบปฏิบัติ (18.48) แบบร่วมมือ (17.90) และแบบคิดหลักการ (17.30) ตามลำดับ (ภาพที่ 7)

ภาพที่ 7 รูปแบบการเรียนของนักศึกษา

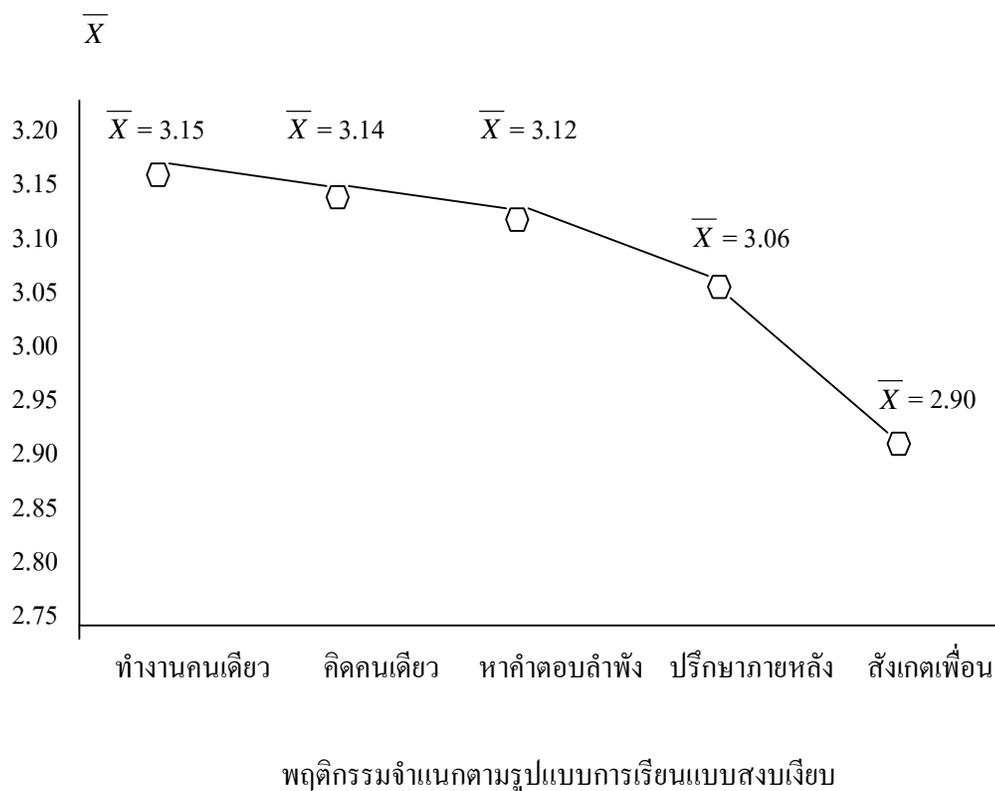
เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนในแต่ละแบบ พบว่า พฤติกรรมที่บ่งชี้ว่านักศึกษามีรูปแบบการเรียนแบบสงบเงียบ มี 5 พฤติกรรม และทั้ง 5 พฤติกรรม นักศึกษาเห็นด้วยว่าตนเองแสดงพฤติกรรมในระดับปานกลางดังนี้ (ตารางที่ 6)

- ชอบทำงานที่ได้รับมอบหมายคนเดียวมากกว่าทำงานกลุ่ม (3.15)
- ชอบคิดตามคำสอนของอาจารย์คนเดียวเงียบๆ (3.14)
- ชอบคิดหาคำตอบ/แก้ปัญหาด้วยตนเองตามลำพัง (3.12)
- เมื่อมีข้อสงสัยในชั้นเรียนจะเก็บข้อสงสัยนั้นไว้ แล้วค่อยปรึกษาอาจารย์ภายหลัง (3.06)
- ชอบสังเกตเพื่อนๆ ทำกิจกรรมมากกว่าเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมนั้นๆ (2.90)

ตารางที่ 6 พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบสงบเงียบ

พฤติกรรม	ระดับการเห็นด้วย										\bar{X}	S	แปลความ	
	5		4		3		2		1					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
- ชอบทำงานที่ได้รับมอบหมายคนเดียวมากกว่าทำงานกลุ่ม	95	15.5	122	19.9	215	35.6	121	19.7	51	8.3	3.15	1.16	ปานกลาง	
- ชอบคิดตามคำสอนของอาจารย์คนเดียวเงียบๆ	78	12.7	133	21.7	231	39.2	120	19.5	42	6.8	3.14	1.09	ปานกลาง	
- เมื่อมีข้อสงสัยในชั้นเรียนจะเก็บข้อสงสัยนั้นไว้แล้วค่อยปรึกษาอาจารย์ภายหลัง	44	7.2	163	26.5	229	38.9	124	20.2	44	7.2	3.06	1.03	ปานกลาง	
- ชอบสังเกตเพื่อนๆทำกิจกรรมมากกว่าเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมนั้นๆ	42	6.8	134	21.8	207	35.3	162	26.4	59	9.6	2.90	1.07	ปานกลาง	
- ชอบคิดหาคำตอบ/แก้ปัญหาด้วยตนเองตามลำพัง	57	9.3	135	22.0	264	44.6	118	19.2	30	4.9	3.12	0.99	ปานกลาง	
รวม											3.07	1.07	ปานกลาง	
หมายเหตุ: 1.00 – 1.79 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด	2.60 – 3.39 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง		4.20 – 5.00 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด											
1.80 – 2.59 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย	3.40 – 4.19 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก													

จากพฤติกรรมของนักศึกษาที่จำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบสงบเงียบ จะเห็นได้ว่า นักศึกษาเห็นด้วยว่าตนเองแสดงพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย แสดงในรูปกราฟเส้นจะได้กราฟเส้นที่มีลักษณะโค้งลง โดยพฤติกรรมที่นักศึกษาเห็นด้วยว่าตนเองแสดงพฤติกรรมมากที่สุดคือ ชอบทำงานที่ได้รับมอบหมายคนเดียวมากกว่าทำงานกลุ่ม ส่วนพฤติกรรมที่นักศึกษาเห็นด้วยว่าตนเองแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุดคือ ชอบสังเกตเพื่อนๆทำกิจกรรม (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบสงบเงียบ

พฤติกรรมที่บ่งชี้ว่านักเรียนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ มี 5 พฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดงในระดับมากมี 3 พฤติกรรมดังนี้ (ตารางที่ 7)

- ชอบทำงานกลุ่มกับเพื่อนๆ (3.86)
- ชอบเรียนรู้จากการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนๆ (3.80)
- ชอบเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน (3.66)

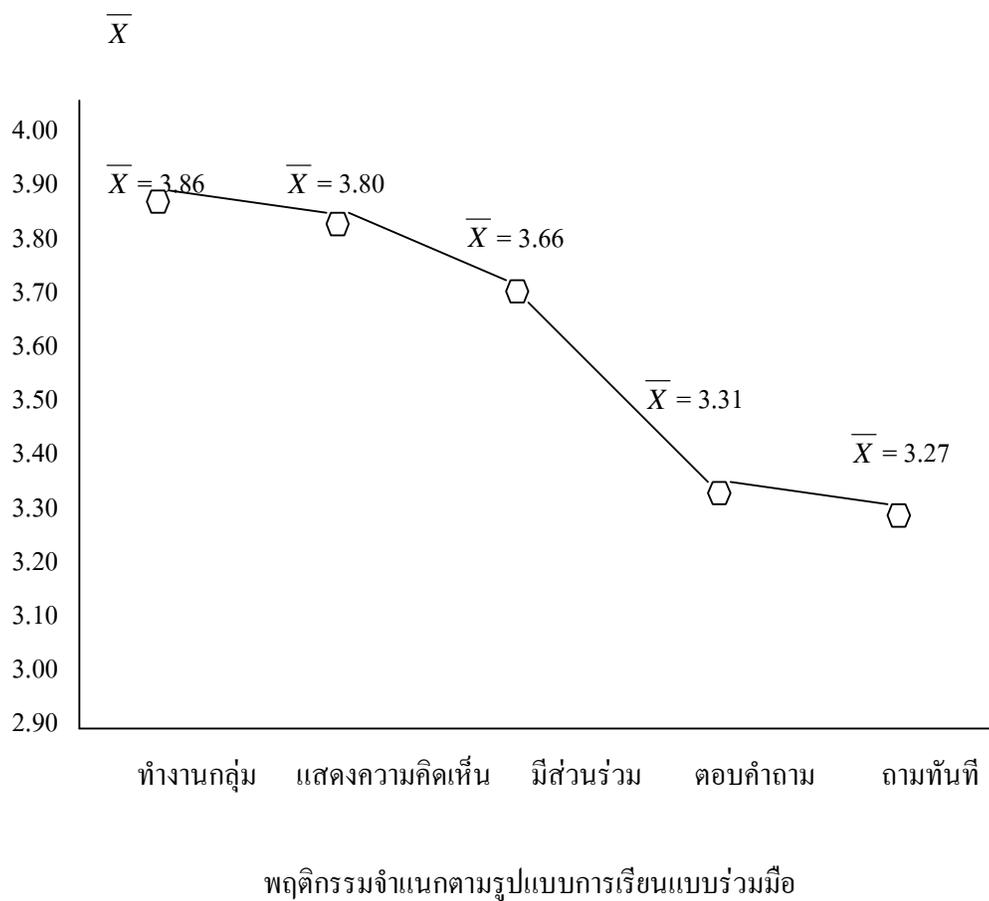
พฤติกรรมที่แสดงในระดับปานกลางมี 2 พฤติกรรมคือ

- กระตือรือร้นในการตอบคำถามของอาจารย์ (3.31)
- เมื่อมีข้อสงสัยจะรีบยกมือถามอาจารย์ทันที (3.27)

ตารางที่ 7 พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ

พฤติกรรม	ระดับการเห็นด้วย										\bar{X}	S	แปลความ
	5		4		3		2		1				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
- กระตือรือร้นในการตอบคำถามของอาจารย์	86	14.0	132	21.5	272	45.9	112	18.2	2	0.3	3.31	0.94	ปานกลาง
- เมื่อมีข้อสงสัยจะรีบยกมือถามอาจารย์ทันที	100	16.3	118	19.2	248	42.0	124	20.2	14	2.3	3.27	1.04	ปานกลาง
- ชอบทำงานกลุ่มกับเพื่อนๆ	188	30.6	217	35.3	134	23.4	57	9.3	8	1.3	3.86	1.01	มาก
- ชอบเรียนรู้จากการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนๆ	157	25.6	216	35.2	174	29.9	50	8.1	5	0.8	3.80	1.01	มาก
- ชอบเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชั้นเรียน	111	18.1	233	37.9	208	35.5	47	7.7	5	0.8	3.66	0.89	มาก
รวม											3.58	0.97	มาก
หมายเหตุ: 1.00 – 1.79 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด 2.60 – 3.39 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 4.20 – 5.00 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด													
1.80 – 2.59 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย 3.40 – 4.19 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก													

จากพฤติกรรมของนักศึกษาที่จำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ จะเห็นได้ว่า นักศึกษาเห็นว่าตนเองแสดงพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย แสดงในรูปกราฟเส้นที่มีลักษณะ โค้งลง โดยพฤติกรรมที่นักศึกษาเห็นว่าตนเองแสดง พฤติกรรมมากที่สุดคือ ชอบทำงานกลุ่มกับเพื่อนๆ ส่วนพฤติกรรมที่นักศึกษาเห็นว่าตนเอง แสดงพฤติกรรมน้อยที่สุดคือ เมื่อมีข้อสงสัยจะรีบยกมือถามอาจารย์ทันที (ภาพที่ 9)

ภาพที่ 9 พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ

พฤติกรรมที่บ่งชี้ว่านักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดหลักการ มี 5 พฤติกรรม และทั้ง 5 พฤติกรรม พบว่า นักศึกษาเห็นด้วยว่าตนเองแสดงพฤติกรรมในระดับมากดังนี้ (ตารางที่ 8)

- ชอบวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผล (3.58)
- ชอบเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล (3.57)
- ชอบเรียนรู้จากการเปรียบเทียบข้อมูล (3.46)
- ชอบเรียนรู้จากการคิดวางแผนเป็นขั้นตอน (3.45)
- ชอบหาแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้ทฤษฎีมากกว่าใช้ความรู้สึกและประสบการณ์ (3.24)

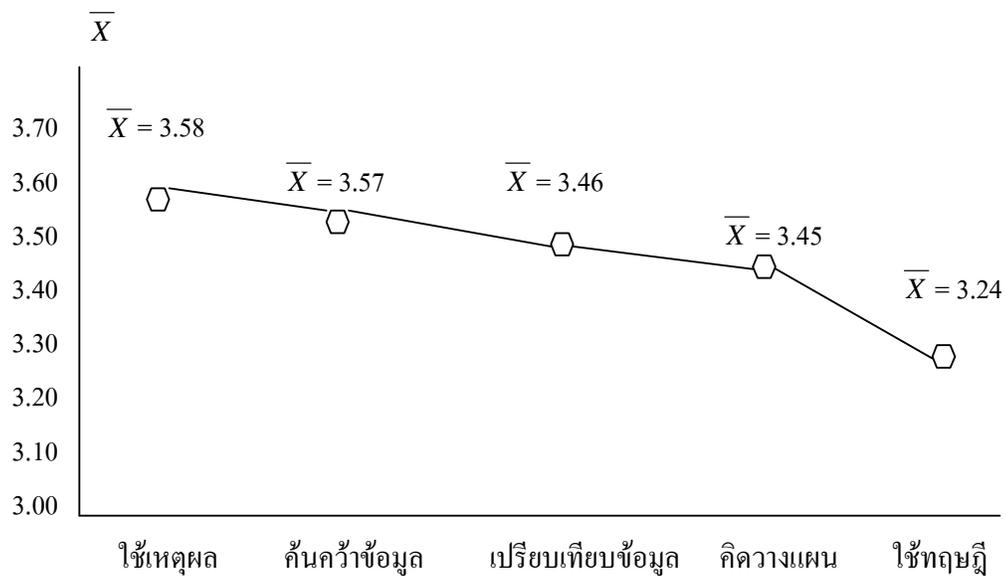
ตารางที่ 8 พฤติกรรมของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตามรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดหลักการ

พฤติกรรม	ระดับการเห็นด้วย					\bar{X}	S	แปลความ					
	5	4	3	2	1								
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ					
- ชอบเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้ารวมข้อมูล	109	17.8	199	32.4	232	39.4	56	9.1	8	1.3	3.57	0.93	มาก
- ชอบวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผล	99	16.1	224	36.5	218	37.1	57	9.3	6	1.0	3.58	0.90	มาก
- ชอบเรียนรู้จากการคิดวางแผนเป็นขั้นตอน	91	14.8	192	31.3	230	39.1	81	13.2	10	1.6	3.45	0.96	มาก
- ชอบเรียนรู้จากการเปรียบเทียบข้อมูล	72	11.7	216	35.2	243	41.2	61	9.9	12	2.0	3.46	0.89	มาก
- ชอบหาแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้ทฤษฎี	67	10.9	163	26.5	241	40.9	112	18.2	21	3.4	3.24	0.99	มาก
มากกว่าใช้ความรู้สึกละประสบการณ์													
รวม											3.46	0.93	มาก

หมายเหตุ: 1.00 – 1.79 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด 2.60 – 3.39 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 4.20 – 5.00 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

1.80 – 2.59 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย 3.40 – 4.19 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

จากพฤติกรรมของนักศึกษาที่จำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบคิดหลักการ จะเห็นได้ว่า นักศึกษาเห็นด้วยว่าตนเองแสดงพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย แสดงในรูปกราฟเส้นจะได้กราฟเส้นที่มีลักษณะลาดเอียงลง โดยพฤติกรรมที่นักศึกษาเห็นด้วยว่าตนเองแสดงพฤติกรรมมากที่สุดคือ ชอบวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผล ส่วนพฤติกรรมที่นักศึกษาเห็นด้วยว่าตนเองแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุดคือ ชอบหาแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้ทฤษฎีมากกว่า ใช้ความรู้สึกและประสบการณ์ (ภาพที่ 10)

พฤติกรรมจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบคิดหลักการ

ภาพที่ 10 พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบคิดหลักการ

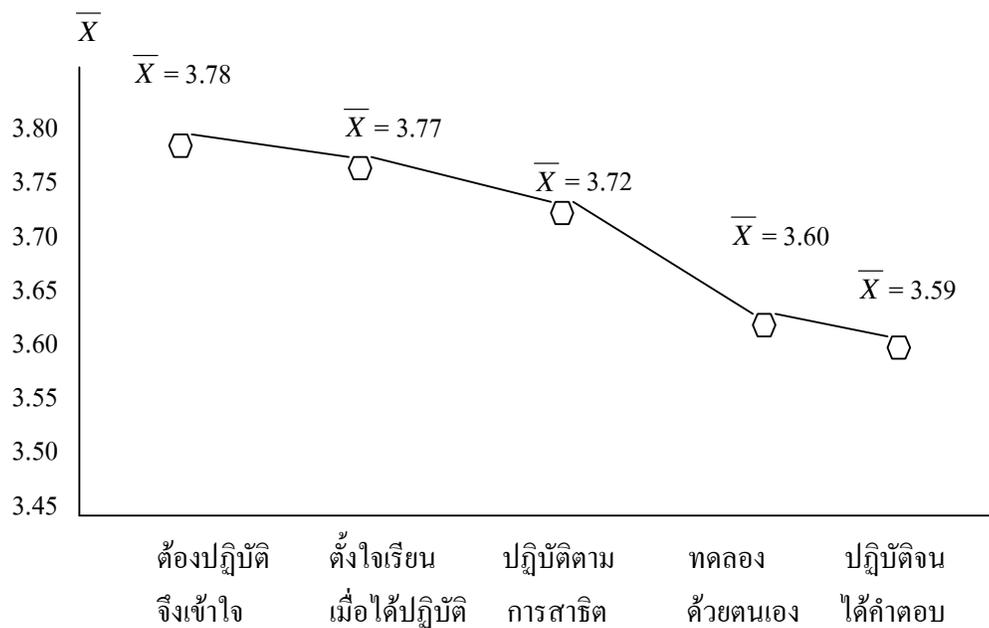
พฤติกรรมที่บ่งชี้ว่านักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบปฏิบัติ มี 5 พฤติกรรม และทั้ง 5 พฤติกรรมนักศึกษารับรู้ด้วยว่าตนเองแสดงพฤติกรรมในระดับมากดังนี้ (ตารางที่ 9)

- เรียนรู้ได้ดีเมื่อได้ปฏิบัติ จนเกิดความเข้าใจ (3.78)
- เมื่อได้เรียนจากการปฏิบัติจะตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ (3.77)
- ชอบการเรียนรู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติตามการสาธิตของอาจารย์ (3.72)
- ชอบค้นคว้าทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง (3.60)
- ชอบแก้ปัญหาด้วยการลงมือปฏิบัติจนได้คำตอบ (3.59)

ตารางที่ 9 พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบปฏิบัติ

พฤติกรรม	ระดับการเห็นด้วย										\bar{X}	S	แปลความ
	5		4		3		2		1				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
- ชอบแก้ปัญหาด้วยการลงมือปฏิบัติจนได้คำตอบ	114	18.6	201	32.7	224	38.1	60	9.8	5	0.8	3.59	0.93	มาก
- ชอบการเรียนรู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติตามการสาธิต ของอาจารย์	129	21.0	241	39.3	180	30.9	46	7.5	8	1.3	3.72	0.93	มาก
- ชอบค้นคว้าทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง	126	20.5	189	30.8	223	37.9	55	9.0	11	1.8	3.60	0.97	มาก
- เรียนรู้ได้ดีเมื่อได้ปฏิบัติ จนเกิดความเข้าใจ	147	23.9	230	37.5	183	31.4	36	5.9	8	1.3	3.78	0.92	มาก
- เมื่อได้เรียนจากการปฏิบัติจะตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ	149	24.3	221	36.0	190	32.5	37	6.0	7	1.1	3.77	0.92	มาก
	รวม										3.69	0.93	มาก
หมายเหตุ: 1.00 – 1.79 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด	2.60 – 3.39		คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง		4.20 – 5.00		คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด						
	1.80 – 2.59		คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย		3.40 – 4.19		คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก						

จากพฤติกรรมของนักศึกษาที่จำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบปฏิบัติ จะเห็นได้ว่า นักศึกษาเห็นว่าตนเองแสดงพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย แสดงในรูปกราฟเส้นจะได้กราฟเส้นที่มีลักษณะ โค้งลาดเอียงลง โดยพฤติกรรมที่นักศึกษาเห็นว่าตนเองแสดงพฤติกรรมมากที่สุดคือ เรียนรู้ได้ดีเมื่อได้ปฏิบัติจนเกิดความเข้าใจ ส่วนพฤติกรรมที่นักศึกษาเห็นว่าตนเองแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุดคือ ชอบแก้ปัญหาด้วยการลงมือปฏิบัติจนได้คำตอบ(ภาพที่ 11)

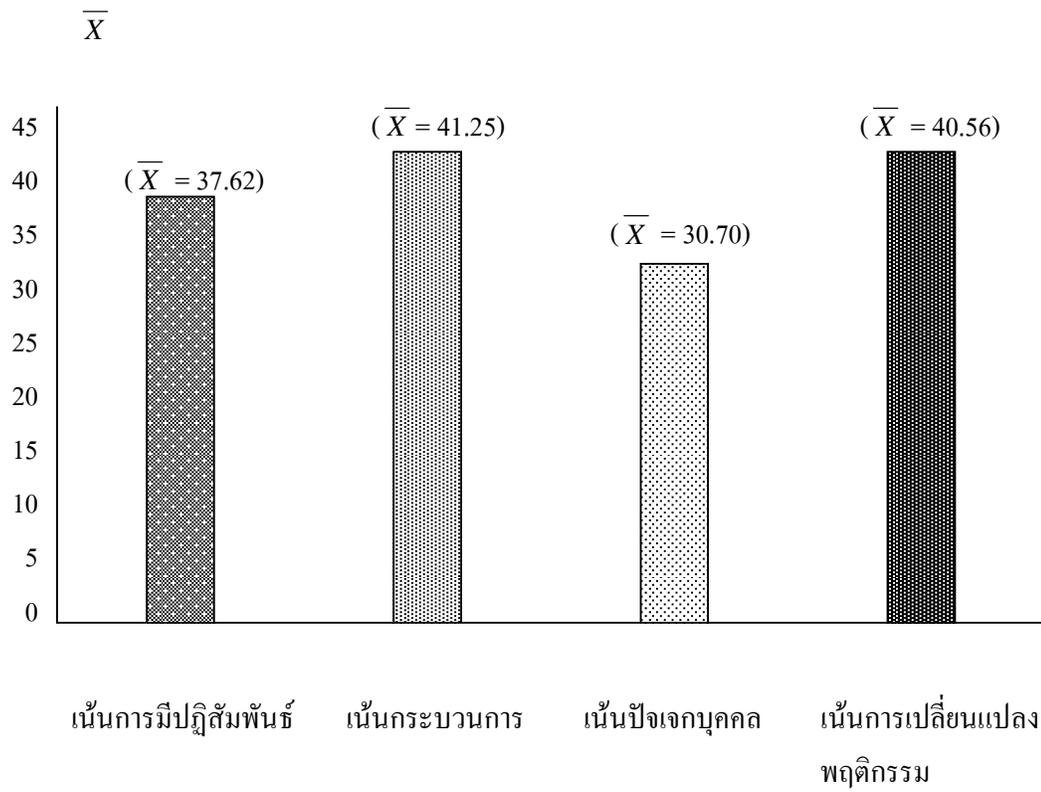
พฤติกรรมจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบปฏิบัติ

ภาพที่ 11 พฤติกรรมของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนแบบปฏิบัติ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

จากสภาพการเรียนของนักศึกษาที่กล่าวมาแล้วนั้น สาเหตุสำคัญอีกสาเหตุหนึ่ง อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนักศึกษา โดยจงกลณี อัสวเดชกำจร และ อัญชลี จันทาโก (2548) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนพบว่า พฤติกรรมการสอนอาจารย์ส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย เนื่องมาจากผู้สอนมักจะคำนึงถึงเนื้อหาที่จะสอนมากกว่าผู้เรียน โดยส่วนมากจะใช้การสอนแบบบอกจุดหรือใช้การสอนแบบบรรยาย แล้วให้นักศึกษาท่องจำ ดังนั้นอาจารย์ควรให้ความสำคัญและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนของนักศึกษา รวมทั้งค้นหาและเลือกพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง เพื่อเป็นข้อมูลให้อาจารย์ได้พิจารณาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนักศึกษา โดยแบ่งพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ออกเป็น 4 แบบ คือ เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ เน้นกระบวนการ เน้นปัจเจกบุคคล และเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังมากมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับใกล้เคียงกันคือ พฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการ (41.25) ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (40.56) และที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ (37.62) ตามลำดับ พฤติกรรมที่นักศึกษาคาดหวังน้อยที่สุดคือ ที่เน้นปัจเจกบุคคล (30.70) (ภาพที่ 12)

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

ภาพที่ 12 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่จำแนกตามพฤติกรรมการสอนแต่ละแบบ จากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า พฤติกรรมที่บ่งชี้ว่าเป็นพฤติกรรมการสอนที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ มี 10 พฤติกรรมและทั้ง 10 พฤติกรรม นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์แสดงพฤติกรรมการสอนในระดับมากดังนี้ (ตารางที่ 10)

- อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย (4.03)
- อาจารย์แนะนำแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้นักศึกษาอยู่เสมอ (3.94)
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสร้างความเข้าใจในเนื้อหาให้ตรงกัน (3.88)
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียน (3.82)
- อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันตอบข้อซักถาม (3.77)
- อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันทบทวนความรู้เดิม (3.69)
- อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาร่วมกันสรุปความรู้เดิม (3.66)
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการเรียนแต่ละครั้ง (3.66)
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันเสนอหัวข้อการอภิปราย (3.63)
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันกำหนดเนื้อหา (3.54)

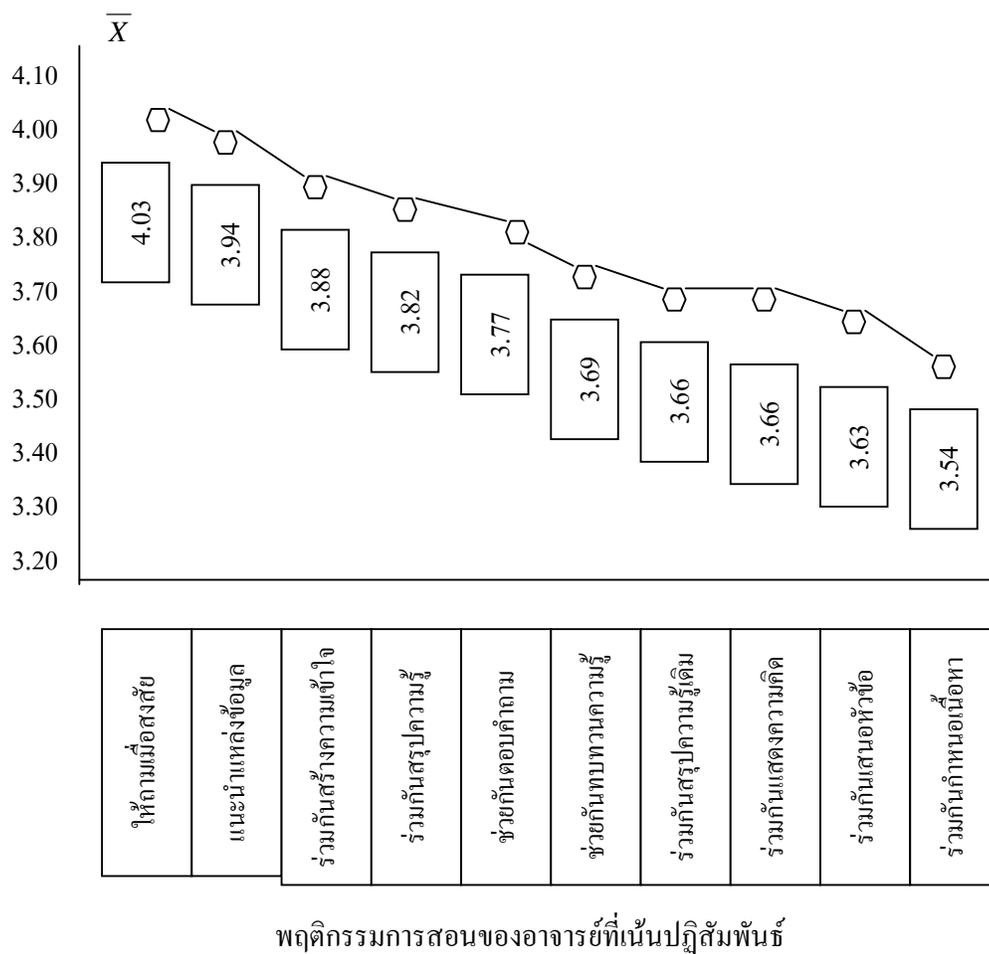
ตารางที่ 10 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นปฏิสัมพันธ์

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง										\bar{X}	S	แปลความ
	5		4		3		2		1				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
- อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันทบทวนความรู้เดิม	132	21.5	222	36.2	190	32.5	51	8.3	9	1.5	3.69	0.94	มาก
- อาจารย์กระตุ้นให้ร่วมกันสรุปความรู้เดิม	112	18.2	240	39.1	190	32.5	57	9.3	5	0.8	3.66	0.91	มาก
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันเสนอหัวข้อการอภิปราย	123	20.0	204	33.2	213	36.3	60	9.8	4	0.7	3.63	0.94	มาก
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันกำหนดเนื้อหา	124	20.2	172	28.0	224	38.1	76	12.4	8	1.3	3.54	0.99	มาก
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการเรียนแต่ละครั้ง	134	21.8	211	34.4	189	32.4	58	9.4	12	2.0	3.66	0.91	มาก
- อาจารย์เปิดโอกาสให้ซักถามเมื่อมีข้อสงสัย	229	37.3	202	32.9	136	23.7	35	5.7	2	0.3	4.03	0.93	มาก
- อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันตอบข้อซักถาม	144	23.5	256	41.7	141	24.6	50	8.1	13	2.1	3.77	0.97	มาก
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสร้างความเข้าใจในเนื้อหาให้ตรงกัน	192	31.3	199	32.4	165	28.5	42	6.8	6	1.0	3.88	0.97	มาก
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียน	174	28.3	204	33.2	174	29.9	49	8.0	3	0.5	3.82	0.96	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง										\bar{X}	S	แปลความ
	5		4		3		2		1				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
- อาจารย์แนะนำแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้นักศึกษาอยู่เสมอ	212	34.5	189	30.8	161	27.8	37	6.0	5	0.8	3.94	0.97	มาก
รวม											3.76	0.96	มาก
หมายเหตุ: 1.00 – 1.79 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด	2.60 – 3.39		คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง		4.20 – 5.00		คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด						
1.80 – 2.59 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย	3.40 – 4.19		คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก										

จากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ จะเห็นได้ว่านักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์แสดงพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อยมาแสดงในรูปกราฟเส้น ได้กราฟเส้นที่มีลักษณะลาดเอียงลง โดยพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังมากที่สุดคือ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ส่วนพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังน้อยที่สุดคือ อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันกำหนดเนื้อหา (ภาพที่ 13)

ภาพที่ 13 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์

พฤติกรรมที่บ่งชี้ว่าเป็นพฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการ มี 11 พฤติกรรม และทั้ง 11 พฤติกรรมนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์แสดงพฤติกรรมการสอนในระดับมากดังนี้ (ตารางที่ 11)

- อาจารย์ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ (4.00)
- อาจารย์ยกตัวอย่างสถานการณ์ (3.95)
- อาจารย์อธิบายกระบวนการศึกษาค้นคว้า (3.87)
- อาจารย์ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ตามขั้นตอนกระบวนการ (3.81)
- อาจารย์ให้นักศึกษาประชุมกลุ่ม เพื่อศึกษาเอกสารที่เตรียมมา (3.78)
- อาจารย์ให้สรุปกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ตามกลุ่มที่จัดแบ่ง (3.71)
- อาจารย์ให้ประชุมกลุ่มวางแผนกระบวนการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ (3.68)
- อาจารย์ให้ประชุมกลุ่มเพื่อกำหนดประเด็นการศึกษาวិเคราะห์ (3.67)
- อาจารย์ตั้งคำถามให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น (3.63)
- อาจารย์ให้หมุนเวียนกันเล่าประเด็นการศึกษาวิเคราะห์ให้เพื่อนๆกลุ่มอื่นฟัง (3.62)
- อาจารย์ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มซักถามประเด็นการศึกษาที่เพื่อนกลุ่มอื่นเล่าให้ฟัง (3.52)

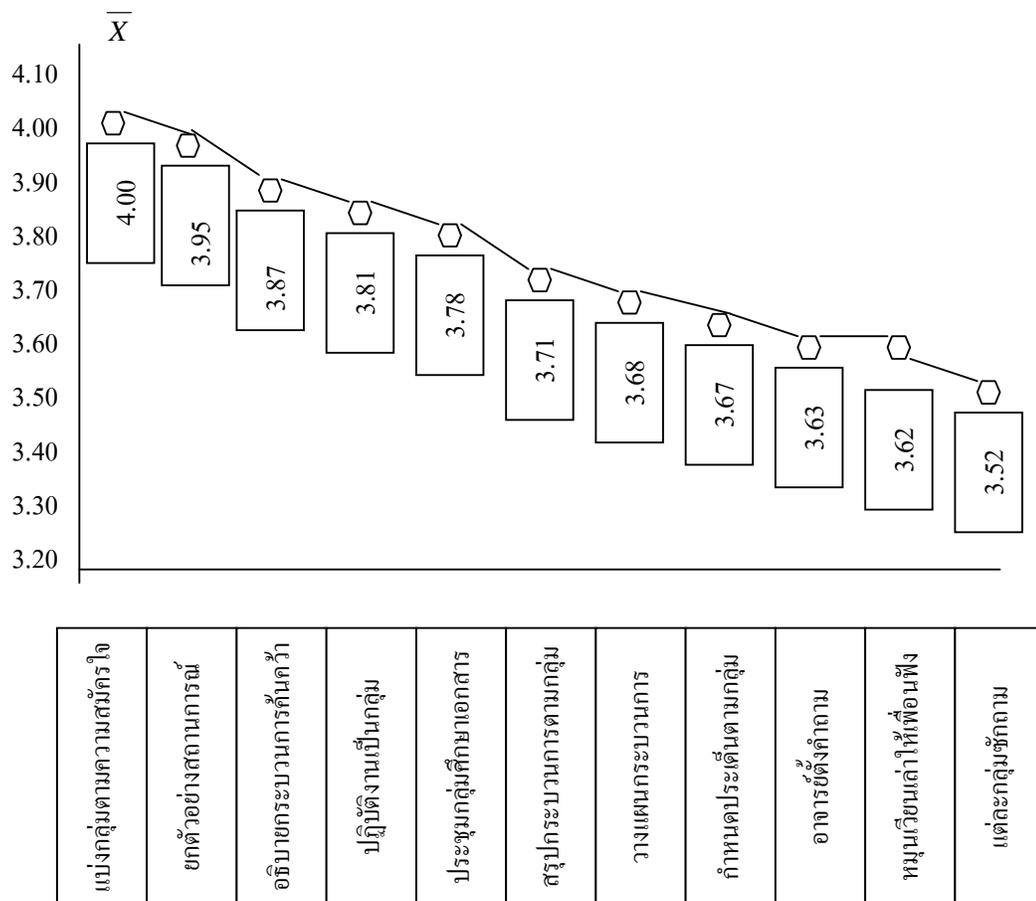
ตารางที่ 11 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นกระบวนการ

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง										\bar{X}	s	แปลความ
	5		4		3		2		1				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
- อาจารย์ยกตัวอย่างสถานการณ์	204	33.2	202	32.9	164	28.3	31	5.0	3	0.5	3.95	0.92	มาก
- อาจารย์ตั้งคำถามให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น	120	19.5	219	35.7	202	34.5	50	8.1	13	2.1	3.63	0.96	มาก
- อาจารย์อธิบายกระบวนการศึกษาค้นคว้า	193	31.4	190	30.9	173	29.8	45	7.3	3	0.5	3.87	0.96	มาก
- อาจารย์ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ	240	39.1	189	30.8	121	21.3	42	6.8	12	2.0	4.00	1.03	มาก
- อาจารย์ให้นักศึกษาประชุมกลุ่มเพื่อศึกษาเอกสารที่เตรียมมา	175	28.5	195	31.8	169	29.1	56	9.1	9	1.5	3.78	1.01	มาก
- อาจารย์ให้ประชุมกลุ่มเพื่อกำหนดประเด็นการศึกษาวิเคราะห์	120	19.5	234	38.1	192	32.9	48	7.8	10	1.6	3.67	0.94	มาก
- อาจารย์ให้ประชุมกลุ่มวางแผนกระบวนการแก้ปัญหาตามสถานการณ์	130	21.2	217	35.3	200	36.9	50	8.1	7	1.1	3.68	0.94	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง										\bar{X}	S	แปลความ
	5		4		3		2		1				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
- อาจารย์ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ตามขั้นตอนกระบวนการ	170	27.7	225	36.6	154	26.7	35	5.7	20	3.3	3.81	1.02	มาก
- อาจารย์ให้สรุปกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ตามกลุ่มที่จัดแบ่ง	135	22.0	228	37.1	185	31.7	44	7.2	12	2.0	3.71	0.95	มาก
- อาจารย์ให้หมุนเวียนกันเล่าประเด็นการศึกษาวิเคราะห์ให้เพื่อนๆกลุ่มอื่นฟัง	136	22.1	198	32.2	196	33.5	52	8.5	22	3.6	3.62	1.04	มาก
- อาจารย์ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มซักถามประเด็นการศึกษาที่เพื่อนๆกลุ่มอื่นเล่าให้ฟัง	92	15.0	224	38.1	221	36.0	43	7.0	24	3.9	3.52	0.97	มาก
	รวม										3.74	0.98	มาก
หมายเหตุ: 1.00 – 1.79 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด	2.60 – 3.39 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง				4.20 – 5.00 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด								
1.80 – 2.59 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย	3.40 – 4.19 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก												

จากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นกระบวนการ จะเห็นได้ว่านักศึกษาคาดหวังให้
 อาจารย์แสดงพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อยมาแสดงในรูปภาพ
 เส้น ได้กราฟเส้นที่มีลักษณะลาดเอียงลง โดยพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง
 มากที่สุดคืออาจารย์ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ ส่วนพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่
 นักศึกษาคาดหวังน้อยที่สุดคือ อาจารย์ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มซักถามประเด็นการศึกษาที่เพื่อนกลุ่ม
 อื่นเล่าให้ฟัง (ภาพที่ 14)

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นกระบวนการ

ภาพที่ 14 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นกระบวนการ

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังที่บ่งชี้ว่าเป็นพฤติกรรมการสอนที่เน้นปัจเจกบุคคล มี 9 พฤติกรรม พบว่าพฤติกรรมที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์แสดงพฤติกรรมการสอนในระดับมากมี 5 พฤติกรรมดังนี้ (ตารางที่ 12)

- อาจารย์ให้แต่ละคนตัดสินใจเลือกหัวข้อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (3.54)

- อาจารย์เปิดโอกาสให้แต่ละคนเสนอหัวข้อที่ต้องการศึกษาตามความถนัด/ความสนใจของแต่ละบุคคล (3.49)

- อาจารย์กระตุ้นให้แต่ละคนตอบคำถาม/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น (3.46)

- อาจารย์ให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่รวบรวมมาด้วยตนเองเป็นรายบุคคล (3.43)

- อาจารย์วิจารณ์การศึกษาค้นคว้า แล้วให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล (3.43)

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังในระดับปานกลางมี 4 พฤติกรรมดังนี้

- อาจารย์มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล (3.39)

- อาจารย์/เพื่อนๆซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า แล้วให้นักศึกษาแต่ละคนอธิบายข้อซักถาม (3.38)

- อาจารย์บอกเพียงขอบเขตของเนื้อหาที่ต้องการสอน (3.31)

- อาจารย์ทบทวนความรู้เดิมโดยเน้นเป็นรายบุคคล (3.26)

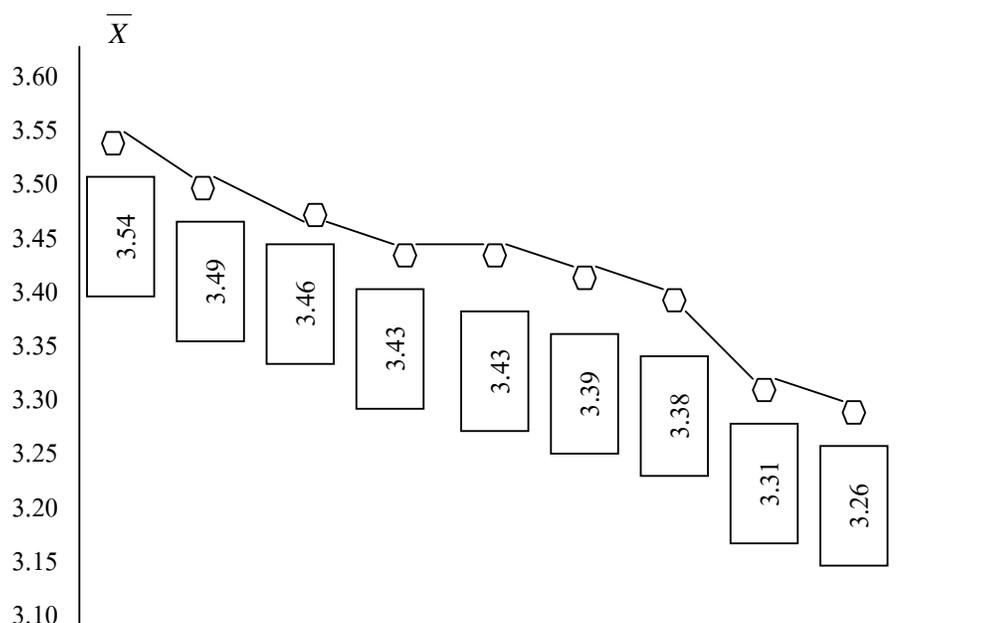
ตารางที่ 12 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นปัจเจกบุคคล

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง					\bar{X}	S	แปลความ
	5	4	3	2	1			
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ			
- อาจารย์ทบทวนความรู้เดิมโดยเน้นเป็นรายบุคคล	93 15.1	149 24.3	231 39.2	85 13.8	46 7.5	3.26	1.11	ปานกลาง
- อาจารย์กระตุ้นให้แต่ละคนตอบคำถาม/ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	100 16.3	188 30.6	229 38.9	66 10.7	21 3.4	3.46	1.01	มาก
- อาจารย์ยกเพียงขอบเขตของเนื้อหาที่ ต้องการสอน	75 12.2	194 31.6	223 37.9	70 11.4	42 6.8	3.31	1.06	ปานกลาง
- อาจารย์เปิดโอกาสให้แต่ละคนเสนอหัวข้อที่ต้อง การศึกษตามความถนัด/ความสนใจของแต่ละบุคคล	111 18.1	182 29.6	223 37.9	69 11.2	19 3.1	3.49	1.02	มาก
- อาจารย์ให้แต่ละคนตัดสินใจเลือกหัวข้อการศึกษา กันคว่ำด้วยตนเอง	126 20.5	175 28.5	213 36.3	80 13.0	10 1.6	3.54	1.01	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง					\bar{X}	S	แปลความ					
	5	4	3	2	1								
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ								
- อาจารย์ให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่รวบรวมมาด้วยตนเองเป็นรายบุคคล	100	16.3	184	30.0	224	38.1	65	10.6	31	5.0	3.43	1.05	มาก
- อาจารย์มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล	73	11.9	203	33.1	248	42.0	49	8.0	31	5.0	3.39	0.98	ปานกลาง
- อาจารย์/เพื่อนฯซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาค้นคว้าแล้วให้นำมาให้แก่นำเป็นรายบุคคล	71	11.6	192	31.3	253	42.8	71	11.6	17	2.8	3.38	0.94	ปานกลาง
- อาจารย์วิจารณ์การศึกษาค้นคว้าแล้วให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล	109	17.8	169	27.5	221	37.6	83	13.5	22	3.6	3.43	1.05	มาก
รวม											3.41	1.03	มาก
หมายเหตุ: 1.00 – 1.79 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด	2.60 – 3.39	คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง			4.20 – 5.00	คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด							
1.80 – 2.59	คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย			3.40 – 4.19	คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก								

จากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นปัจเจกบุคคล จะเห็นได้ว่านักศึกษาคาดหวังให้
 อาจารย์แสดงพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อยมาแสดงในรูปกราฟ
 เส้น จะได้กราฟเส้นที่มีลักษณะลาดเอียงลง โดยพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง
 มากที่สุดคือ อาจารย์ให้แต่ละคนตัดสินใจเลือกหัวข้อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ส่วนพฤติกรรม
 การสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังน้อยที่สุดคือ อาจารย์ทบทวนความรู้เดิมโดยเน้นเป็น
 รายบุคคล (ภาพที่ 15)

ให้แต่ละคนเลือกหัวข้อ
ให้แต่ละคนเสนอหัวข้อ
ให้แต่ละคนแสดงความคิด
ค้นคว้าเป็นรายบุคคล
อาจารย์แนะนำเป็นรายคน
มอบหมายงานเป็นรายคน
ซักถามเป็นรายคน
อาจารย์บอกขอบเขตเนื้อหา
ทบทวนความรู้เป็นรายคน

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นปัจเจกบุคคล

ภาพที่ 15 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นปัจเจกบุคคล

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังที่บ่งชี้ว่าเป็นพฤติกรรมการสอนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มี 11 พฤติกรรม และทั้ง 11 พฤติกรรมนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์แสดงพฤติกรรมในระดับมากดังนี้ (ตารางที่ 13)

- อาจารย์คอยช่วยเหลือแนะนำในขณะที่นักศึกษากำลังศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติตามคำสอน (3.83)

- อาจารย์เป็นผู้สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า/การปฏิบัติให้นักศึกษา (3.80)

- อาจารย์ประเมินการศึกษาค้นคว้า/การปฏิบัติงานของนักศึกษาแล้วรายงานผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ (3.74)

- อาจารย์บอกวิธีการศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติให้ทราบทุกขั้นตอน (3.71)

- อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกฝนตามแบบอย่างที่อาจารย์สอนอย่างเพียงพอ (3.70)

- อาจารย์สาธิตแล้วให้ปฏิบัติตามแบบอย่างที่อาจารย์สอน (3.68)

- อาจารย์มอบหมายงานให้ค้นคว้า/ปฏิบัติตามที่อาจารย์กำหนด (3.67)

- อาจารย์คอยสังเกตการศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติงานของนักศึกษา (3.67)

- อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์/วิธีการประเมินของการเรียนแต่ละครั้งให้นักศึกษาทราบ (3.66)

- อาจารย์บรรยายตามเนื้อหาที่กำหนด (3.60)

- อาจารย์เป็นผู้กำหนดเนื้อหาที่ต้องการให้นักศึกษาเรียนรู้ (3.52)

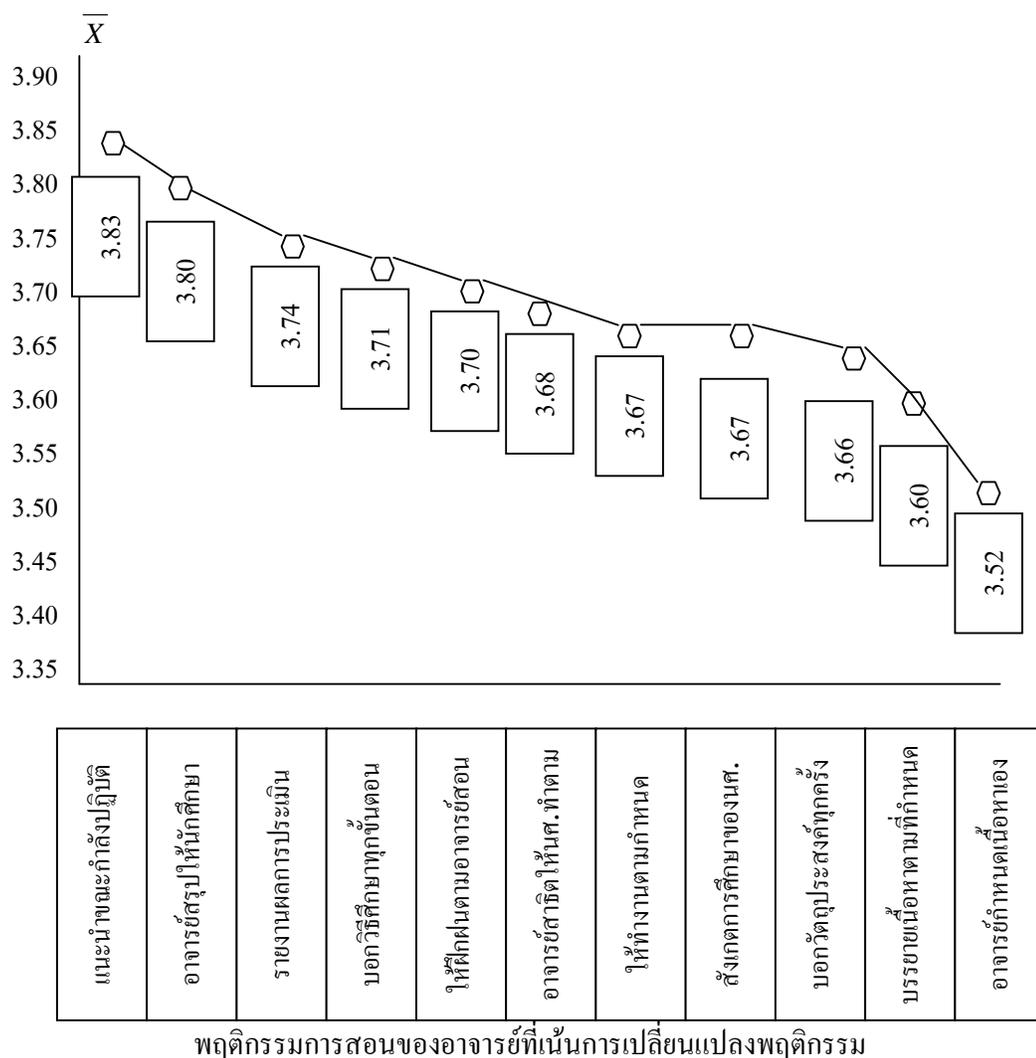
ตารางที่ 13 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง										\bar{X}	S	แปลความ
	5		4		3		2		1				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
- อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์/วิธีการประเมินของการเรียนแต่ละครั้งให้นักศึกษาทราบ	141	23.0	189	30.8	211	36.0	54	8.8	9	1.5	3.66	0.98	มาก
- อาจารย์เป็นผู้กำหนดเนื้อหาที่ต้องการให้นักศึกษาเรียนรู้	105	17.1	192	31.3	237	40.2	53	8.6	17	2.8	3.52	0.97	มาก
- อาจารย์บรรยายตามเนื้อหาที่กำหนด	118	19.2	211	36.0	206	33.6	51	8.3	18	2.9	3.60	0.99	มาก
- อาจารย์บอกวิธีการศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติให้ทราบทุกขั้นตอน	150	24.4	201	34.3	188	30.6	55	9.0	10	1.6	3.71	0.99	มาก
- อาจารย์สาธิตแล้วให้ปฏิบัติตามแบบอย่างที่อาจารย์สอน	163	26.5	172	28.0	185	31.7	78	12.7	6	1.0	3.68	1.04	มาก
- อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกฝนตามแบบอย่างที่อาจารย์สอนอย่างเพียงพอ	160	27.7	183	29.8	183	29.8	77	12.5	1	0.2	3.70	1.01	มาก
- อาจารย์มอบหมายงานให้ค้นคว้า/ปฏิบัติตามที่อาจารย์กำหนด	118	19.2	233	39.5	197	32.1	41	6.7	14	2.3	3.67	0.95	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง										\bar{X}	S	แปลความ
	5		4		3		2		1				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
- อาจารย์คอยช่วยเหลือแนะนำในขณะที่ นักศึกษากำลังศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติตามคำสอน	194	33.2	175	28.5	182	29.6	47	7.7	6	1.0	3.83	0.99	มาก
- อาจารย์คอยสังเกตการศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติงาน ของนักศึกษา	127	20.7	237	40.2	176	28.7	41	6.7	23	3.7	3.67	1.01	มาก
- อาจารย์เป็นผู้สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า /การปฏิบัติให้นักศึกษา	169	27.5	201	34.3	179	29.2	52	8.5	3	0.5	3.80	0.96	มาก
- อาจารย์ประเมินการศึกษาค้นคว้า/การปฏิบัติงาน ของนักศึกษาแล้วรายงานผลการประเมินให้ นักศึกษาทราบ	142	23.1	217	36.9	193	31.4	47	7.7	5	0.8	3.74	0.93	มาก
รวม											3.68	0.98	มาก
หมายเหตุ: 1.00 – 1.79 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด	2.60 – 3.39		คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง		4.20 – 5.00		คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด						
1.80 – 2.59 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย	3.40 – 4.19		คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก										

จากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จะเห็นได้ว่านักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์แสดงพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อยมาแสดงในรูปกราฟเส้น ได้กราฟเส้นที่มีลักษณะลาดเอียงแล้วโค้งลง โดยพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังมากที่สุดคือ อาจารย์คอยช่วยเหลือแนะนำในขณะที่นักศึกษากำลังศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติตามคำสอน ส่วนพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังน้อยที่สุดคือ อาจารย์เป็นผู้กำหนดเนื้อหาที่ต้องการให้นักศึกษาเรียนรู้ (ภาพที่ 16)

ภาพที่ 16 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ตอนที่ 4 ทดสอบสมมติฐานการวิจัย

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง พบว่ารูปแบบการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังในระดับปานกลาง ($r = .44$) จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังโดยรวม

	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์	
	r	p-value
รูปแบบการเรียนของนักศึกษา	.44**	.00

เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนที่นักศึกษาแสดง พฤติกรรมออกมาอย่างโดดเด่นกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังแต่ละแบบ พบว่า (ตารางที่ 15)

1. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ และที่เน้นกระบวนการ ในระดับปานกลาง ($r = 0.48$, $r = 0.51$ ตามลำดับ)
2. รูปแบบการเรียนแบบสงบเงียบมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นปัจเจกบุคคล ในระดับน้อย ($r = .28$)
3. รูปแบบการเรียนแบบคิดหลักการมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นปัจเจกบุคคล และที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในระดับน้อย ($r = 0.33$, $r = 0.24$ ตามลำดับ)

4. รูปแบบการเรียนแบบปฏิบัติมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ ที่เน้นกระบวนการ และที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในระดับน้อย ($r = 0.36, r = 0.36, r = 0.29$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

รูปแบบการเรียน ของนักศึกษา	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง							
	ปฏิสัมพันธ์		กระบวนการ		ปัจเจกบุคคล		การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม	
	r	p-value	r	p-value	r	p-value	r	p-value
แบบสงบเงียบ	-.07	.05	-.18**	.00	.28**	.00	.03	.45
แบบร่วมมือ	.48**	.00	.51**	.00	-.05	.17	.18**	.17
แบบคิดหลักการ	.13**	.00	.08**	.04	.33**	.00	.24**	.00
แบบปฏิบัติ	.36**	.00	.36**	.00	.11**	.00	.29**	.00

หมายเหตุ: 0.01 - 0.20 มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยที่สุด
 0.21 - 0.40 มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย
 0.41 - 0.60 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
 0.61 - 0.80 มีความสัมพันธ์ในระดับมาก
 0.81 - 1.00 มีความสัมพันธ์ในระดับมากที่สุด

ข้อวิจารณ์

ข้อวิจารณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง ผู้วิจัยนำเสนอข้อวิจารณ์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

รูปแบบการเรียนของนักศึกษา

จากการวิจัยรูปแบบการเรียนของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี พบว่า นักศึกษามีรูปแบบการเรียนแบบปฏิบัติมากที่สุด เนื่องจากนักศึกษากลุ่มนี้จะเรียนรู้ได้ดีเมื่อได้ลงมือปฏิบัติ ชอบค้นคว้าทดลอง รวมถึงชอบแก้ปัญหาด้วยการลงมือปฏิบัติจนได้คำตอบ พฤติกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับการเรียนรู้จากการทดลองปฏิบัติของ Kolb (1981 อ้างใน สายหยุด อุไรสกุล, 2543) ที่อธิบายว่าผู้เรียนกลุ่มนี้ชอบเรียนรู้จากการกระทำ โดยจะนำความคิดที่สรุปได้มาปฏิบัติจริงในสถานการณ์ต่างๆ สอดคล้องกับปรัชญาทางการศึกษาเกษตรที่ว่า “การเรียนรู้จากการปฏิบัติ” (Learning by Doing) (วิวรรธณ ญาณพันธ์, 2530) นอกจากนี้วิสัยทัศน์ของคณะเทคโนโลยีการเกษตรก็มุ่งเน้นวิชาชีพ ดังนั้นการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดความเข้าใจ และนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป เนื้อหาวิชาที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง โดยการวางแผนร่วมกัน ทำให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แสดงความคิดเห็น และฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความเข้าใจ (คณะเทคโนโลยีการเกษตร, 2550) อีกทั้งยังเป็นไปตามหลักการเรียนการสอนของหลักสูตรเกษตรกรรมที่เน้นการเรียนภาคปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ทฤษฎี ลักษณะการเรียนมีการปฏิบัติงาน การทำโครงการ (กรมอาชีวศึกษา, 2539) ดังนั้นเมื่ออาจารย์ทราบถึงรูปแบบการเรียนของนักศึกษาแล้วก็สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผน พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของผู้เรียน และให้เกิดประสิทธิภาพคือ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและอาจารย์

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

ผลการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง พบว่านักศึกษามีความคาดหวังให้อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการ เป็นพฤติกรรมการสอนที่มีการยกตัวอย่างสถานการณ์ อาจารย์อธิบายกระบวนการศึกษาค้นคว้าหรือการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน โดยใช้กระบวนการกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มทำงานตามความสมัครใจ เพื่อให้สมาชิกได้ร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหา วางแผนกระบวนการแก้ปัญหา ช่วยกันศึกษาค้นคว้า แล้วสรุปกระบวนการที่ได้จากการศึกษา และให้แต่ละกลุ่มซักถามแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกลุ่ม จึงสอดคล้องกับ

ธรรมชาติของนักศึกษาตามที่ สมชาย รัชชนกุล (2526) กล่าวว่า นักศึกษาจะคิดเห็นว่าเพื่อนมีความสำคัญและเข้าใจตน นักศึกษาจึงชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน เพราะคิดว่าจะทำอะไรได้สำเร็จ สอดคล้องกับที่ประยูรศรี มณีสร (ม.ป.ป) ได้อธิบายไว้ว่านักศึกษามีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น รู้จักคิดและแก้ปัญหาเมื่อพบอุปสรรค การมีส่วนร่วมในกระบวนการกลุ่ม เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น กล่าวคือกล้าแสดงออก ดังนั้นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ควรให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานเป็นทีม ร่วมกันรับผิดชอบในการทำงาน มีการวางแผนและตัดสินใจร่วมกัน แต่ละคนได้เรียนรู้จากกันและกัน ทำให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น รวมถึงการแสดงพฤติกรรมการสอนที่เหมาะสมของอาจารย์นั้น จะทำให้อาจารย์สามารถจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความถนัด ความสามารถ และความสนใจของนักศึกษาได้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

รูปแบบการเรียนของนักศึกษาสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

จากการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนของนักศึกษากับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวังมีความสัมพันธ์สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวิลพรหมทา (2544) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนที่สัมพันธ์กับวิธีเรียนของนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคตะวันออก ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์กับวิธีเรียนของนักศึกษา การวิจัยครั้งนี้พบว่า รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นกระบวนการในระดับปานกลาง ($r = 0.51^{**}$) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่านักศึกษามีรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ พบว่า นักศึกษากลุ่มนี้ชอบทำงานกลุ่มกับเพื่อนๆ ชอบเรียนรู้จากการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนหรืออาจารย์ ชอบเข้าไปมีส่วนร่วมทั้งกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น รวมทั้งกระตือรือร้นในการตอบคำถามของอาจารย์และจะซักถามทันทีเมื่อมีข้อสงสัย พฤติกรรมดังกล่าวเป็นไปตามแนวคิดรูปแบบการเรียนของ Grasha and Reichman (1975 อ้างใน นิตยา เกิดเยี่ยม, 2546) ที่อธิบายพฤติกรรมของผู้เรียนแบบนี้ว่าสามารถเรียนรู้ได้มากที่สุดโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ความร่วมมือกับผู้สอนและเพื่อน และมองห้องเรียนเป็นแหล่งปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่านักศึกษามีรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือดังกล่าวสอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการตามแนวคิดของ Joyce and Weil (1986 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2538) ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้เรียน โดยการใช้กระบวนการกลุ่ม ทำให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น ช่วยกันวางแผนกระบวนการแก้ปัญหา/

การศึกษาค้นคว้า และสรุปกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษาอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งในระหว่าง การศึกษาค้นคว้านั้น นักศึกษาได้ช่วยเหลือและได้เรียนรู้จากกันและกัน ซึ่งก็สอดคล้องกับ ธรรมชาติของนักศึกษาตามที่ ประกอบ กุปรัตน์ (2523) อธิบายว่า นักศึกษามีความต้องการรวมกลุ่ม กับเพื่อน ต้องการความเข้าใจ ความร่วมมือ ความช่วยเหลือจากผู้อื่น และต้องการเป็นที่ยอมรับของ กลุ่มเพื่อน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์จึงควรจัดให้สอดคล้องกับรูปแบบ การเรียนของนักศึกษา โดยเน้นให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียน การสอน ส่งเสริมให้นักศึกษาค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการต่างๆ เพื่อเป็นการฝึกให้ นักศึกษาได้พัฒนาตนเองและเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีปี 2, 3 และ 4 คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี จำนวน 604 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าสถิติคือ ค่าความถี่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัย

1. นักศึกษา คณะเทคโนโลยีการเกษตร มีรูปแบบการเรียนในระดับใกล้เคียงกัน 3 รูปแบบ คือ รูปแบบการเรียนแบบปฏิบัติ รองลงมาคือ แบบร่วมมือ และแบบคิดหลักการ ที่พบน้อยที่สุดคือ แบบสงบเงียบ

2. นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนใกล้เคียงกัน 3 รูปแบบคือ พฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการ รองลงมาคือ ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ ที่คาดหวังน้อยที่สุดคือ ที่เน้นปัจเจกบุคคล

3. รูปแบบการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เน้นกระบวนการในระดับปานกลาง ($r = .51^{**}$) ซึ่งหมายความว่า นักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือมีแนวโน้มคาดหวังให้อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ในการจัดการเรียนการสอนควรศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาในชั้นเรียนที่ตนสอนโดยอาจใช้แบบสอบถามจากงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนักศึกษา หรือหากในกรณีที่รูปแบบการเรียนของนักศึกษาไม่เหมาะสมกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ในบริบทที่มีความเฉพาะเจาะจง ผู้สอนควรอธิบายทำความเข้าใจกับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาปรับรูปแบบการเรียนของตนเองให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

2. ควรยึดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนโดยอาจใช้กระบวนการกลุ่มเข้ามาช่วย เพื่อให้นักศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็น วางแผนกระบวนการศึกษาค้นคว้า คิดแก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติ และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง โดยที่อาจารย์คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา นอกจากนี้อาจารย์ควรสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษา เพื่อพูดคุยและได้ทำความเข้าใจระหว่างกันมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้พบว่าเมื่อมีปัญหาการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่จะปรึกษาเพื่อนมากกว่าขอคำแนะนำจากอาจารย์ จึงน่าจะมีการศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาไม่เข้าพบอาจารย์เพื่อขอคำแนะนำ

2. การวิจัยครั้งนี้ได้ข้อมูลมาจากนักศึกษาเท่านั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรใช้วิธีการอื่นๆ เช่น เก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของอาจารย์ผู้สอน มีการสังเกตการสอน เป็นต้น

3. ควรนำผลการวิจัยไปทดลองใช้กับนักศึกษาในสถานการณ์จริง โดยการสอนผ่านพฤติกรรมการสอนแบบต่างๆ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2533. รายงานการวิจัยโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา
นิสัยรักการทำงานของนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยทางการศึกษา.
- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. 2526. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- กรมอาชีวศึกษา. 2539. รายงานครบรอบ 56 ปี กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กรม
อาชีวศึกษา.
- คณะเทคโนโลยีการเกษตร. 2550. วิสัยทัศน์คณะเทคโนโลยีการเกษตร (online). www.rmu.ac.th,
5 ธันวาคม 2550.
- จنگล พูลสวัสดิ์. 2541. รูปแบบการเรียนของนิสิต: ศึกษาเฉพาะกรณี นิสิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุ
ศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง Curry, L. 1991. "Patterns of Learning
Style Across Selected Medical Specialist." **Educational Psychology** 11 (November
1991): 253-254.
- จنگลณี อัสวเดชกำจร และ อัญชติ จันทาโก. 2548. "การศึกษากิจการจัดการเรียนการสอน คณะ
บริหารธุรกิจ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน." **ศรีปทุมปริทัศน์** 5 (1): 98-102.
- จันทนา พรหมศิริ. 2535. แบบการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราพร จิตต์มัน. 2547. รูปแบบการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากบทเรียน
อิเล็กทรอนิกส์. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา) สาขาเทคโนโลยี
การศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- จำรูญ ปั่นดี. 2545. **วิธีการสอนที่เหมาะสมกับแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเพื่อชีวิต** ในมหาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชาญชัย อัจฉริยสาร. 2547. **หลักการสอนทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: อมรรการพิมพ์.
- ทศนา แจมมณี. 2546. **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2547ก. **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2547ข. **14 วิธีสอนสำหรับมืออาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ ศิริวัฒน์. 2532. **แบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธีรยุทธ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา. 2524. **“พฤติกรรมครูในการเรียนการสอน.” เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมการสอน หน่วยที่ 6-10**. กรุงเทพมหานคร: สำนักเทคโนโลยีการศึกษา.
- นาฎหทัย หัตยาภิรมย์. 2540. **ระดับของแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาสายสามัญประเภทชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นาฎหทัย หัตยาภิรมย์. 2540. ระดับของแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาสายสามัญประเภทชั้นเรียน
 ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร.
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) สาขาการศึกษาผู้ใหญ่,
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง Grout, C.M. 1991. "An Assessment of the
 Relationship Between Teacher Teaching Style and Student Learning Style with Relation
 Academic Achievement and Absentecism of Seniors in a Rural High School in North
 Central Massachusetts." **Dissertation Abstracts International** 51 (February 1991):
 2619-A.

_____. 2540. ระดับของแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาสายสามัญประเภทชั้นเรียน ในระดับ
 มัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร. ศิลปศาสตร
 มหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง
 Mann, R.D. 1967. **The College Classroom: Conflict Change and Learning**. New
 York: John and Sons, Inc.

นิตยา เกิดเยี่ยม. 2546. การเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอบผ่านและไม่ผ่านการ
 สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐ. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
 สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง Grasha A. and S.Reichman.
 1975. **Workshop Handout on Learning Styles**. Ohio: Faculty Research Center,
 University of Cincinnati.

นิรนาม. 2540. เอกสารการสอนวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร: เอ็กเพรสมีเดีย.

นิภาวรรณ รัตนวราลัยย์. 2534. การเปรียบเทียบการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มี
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่างกัน. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยี
 การศึกษา) สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นิภาวรรณ รัตนวราลัยย์. 2534. การเปรียบเทียบการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่างกัน. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อ้างถึง J.W. Keef. 1984. "Learning Style." **Instruction Leadership Handbook**. Reston, Virginia: National Association of Secondary School Principle.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2538. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์. อ้างถึง Joyce, B.R. and M. Weil. 1986. **Models of Teaching**. London: Prentice-Hall.
- บรรเจิด คุรุปัญญา. 2538. การปรับแบบสำรวจวัดรูปแบบการเรียน เพื่อใช้กับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- . 2538. การปรับแบบสำรวจวัดรูปแบบการเรียน เพื่อใช้กับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง Canfield, A. A. 1992. **Learning Style Inventory**. 2nd ed. California: Western Psychological Services.
- ประกอบ คุปรัตน์. 2423. "ขบวนการนักศึกษาไทย : ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะบางประการ." **อุดมศึกษา 23**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประดิษฐ์ อุปรมย์. 2530. เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการสอน หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประยูรศรี มณีสร. ม.ป.ป. **จิตวิทยาวัยรุ่น**. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครูจันทระเกษม.

- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ คมเพชร ฉัตรสุกกุล. 2543. รายงานวิจัย เรื่อง ยุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักศึกษาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พรรณี ช.เจนจิต. 2538. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: คอมแพคท์พรีน จำกัด.
- พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ. 2532. รูปแบบการสอน. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. 2541. เทคนิคและวิธีการสอน. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีดการพิมพ์จำกัด.
- เยาวภา โชติวิชัย. 2534. แบบการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยครูโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อ้างถึง Hunt, D.E. 1981. "Learning Styles and the Interdependence of Practice and Theory." *Phi Delta Kappan* 9 (May 1981): 647.
- รสริน พิมพ์บรรยงก์. 2542. รูปแบบการเรียนของนักศึกษาและบุคลากรประจำการ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- รุ่งเรือง สุขาภิรมย์. 2549. "Learning Styles." *วารสารการศึกษาไทย* 3 (19): 23-25.
- วรรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล. 2544. มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสถานที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วราภรณ์ ศุนาลัย. 2535. หลักสูตรและหลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วารี ธีระจิตร. 2530. การพัฒนาการสอนสังคมระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วารินทร์ คอเหลียม. 2541. **ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี.** วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิกานดา แสันทวีสุข. 2539. **รูปแบบการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- วิกร ตันทวูชโฒ. 2536. **หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่.** กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537. **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนภาคปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิทยากร เชียงกุล. 2549. “สภาวะการศึกษาไทย พ.ศ. 2547/2548 รากเหง้าของปัญญา และแนวทางการแก้ไข.” **วิทยจารย์** 105 (3): 14-18.
- วิมล พรหมทา. 2544. **พฤติกรรมการสอนที่สัมพันธ์กับวิธีเรียนของนักเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.** วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วีรวรรณ ญาณพันธ์. 2530. **หลักการศึกษเกษตร.** กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครูพระนคร.
- สมชาย รัชชนกุล. 2526. **จิตวิทยาวัยรุ่น.** พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมนึก ลีมทอง และ ชาตรี อายุวัฒน์. 2522. **วิชาการศึกษา 233 หลักสูตรและแบบเรียน.** กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

- สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551. การวิจัยการศึกษาเบื้องต้น (online). wbc.msu.ac.th, 2 มีนาคม 2551.
- สายหยุด อุไรสกุล. 2543. การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหา โดยใช้หลักการคิดตาม ทฤษฎีประมวลสารสนเทศที่วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาหันตรา. วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สายหยุด อุไรสกุล. 2543. การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหา โดยใช้หลักการคิดตาม ทฤษฎีประมวลสารสนเทศ ที่วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา หันตรา. วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง Kolb, D.A. 1981. "Disciplinary Lingerie Norms and Student Learning Styles: Diverse Pathways for Growth." **The Modern American College**. San Francisco: Jersey-Bass.
- สุจิตรา แสงหิรัญ. 2532. พฤติกรรมการสอนของครูสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา) สาขาเทคโนโลยี การศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชิน การสมวรรณ และ ชัชวาลย์ คัมภีราวัฒน์. 2548. "การศึกษาที่ยั่งยืน." **วารสารการศึกษา** ปีที่ 20 (1): 2-3.
- สุปราณี สดาวร. 2540. การศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูงและต่ำ โรงเรียนราชินีบน. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์- การสอน) สาขาการสอนสังคมศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุพิน บุญชูวงศ์. 2531. หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แสงสุทธิการพิมพ์.
- _____. 2538. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

สุภาพร หนูทอง. 2544. พฤติกรรมการสอนของครูเกษียณที่เอื้ออำนวยต่อมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียน. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2544. พฤติกรรมการสอนของครูเกษียณที่เอื้ออำนวยต่อมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียน. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง Good, C.V. 1973. **Dictionary of Education**. New York: Mc Graw-Hill Book Company.

สุรพันธ์ ดันศรีวงศ์. 2538. **วิธีการสอน**. กรุงเทพมหานคร: สกายบุ๊กส์.

สุรวงศ์ โค้วตระกูล. 2544. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แสงเดือน ทวีสิน. 2530. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.

หทัยรัตน์ เทพสถิตย์. 2542. **การศึกษารูปแบบการเรียนการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกลุ่มภาคตะวันออก**. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2542. **การศึกษารูปแบบการเรียนการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกลุ่มภาคตะวันออก**. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง Kolb, D.A. 1981. "Disciplinary Lingerie Norms and Student Learning Styles: Diverse Pathways for Growth." **The Modern American College**. San Francisco: Jersey-Bass.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2545. **หลักการสอน**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

อาภาภรณ์ ศิริอาคเนย์. 2532. **การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน**. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉรา ธรรมภรณ์. 2531. “แบบการเรียนรู้: องค์ประกอบช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน.” **วารสารศึกษาศาสตร์** 10 (ตุลาคม 2530-2531): 31-39.

อำไพ เทพประดิษฐ์. 2542. **รูปแบบการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดนครราชสีมา**. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาคุรุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Canfield, A.A. and J.C. Lafferty. 1970. **Learning Style Inventory**. Detroit : Humanics Media, Liberty Drawer.

De Cocco, J.P. 1968. **Educational Psychology**. New York: Mcgraw Hill Book Co.

Dunn, R. 1999. “Introduction to Learning Styles.” **The Complete Guide to the Learning Styles Inservice System**. Boston: Allyn and Bacon.

Dunn, R., D. Kenneth and G.E.Price. 1981. “Learning Styles: Research. VS. Opinion.” **Phi Delta Kappan** 9 (May 1981): 641.

Foster, C.R. 1961. **Psychology for Life Today**. Chicago: American Technical Society.

Gibson, J.T. 1976. **Psychology for the Classroom**. 2nd ed. New Jersey: Prentice Hall, Inc.

Kemp, J.E. 1985. **The Instructional Design Process**. New York: Harper and Row.

- Krejcie, R.V. and D.W. Morgan. 1970. "Determining Sample Size for Research Activities."
Journal of Educational and Psychological Measurement 30 (Autum 1970): 607-610.
- Matthews, D.B. 1991. "The Effect of Learning Style on Grades of First Year College Students."
Reserch in High Education 32 (March 1991): 253-268.
- Peggy, F. and R. Alley. 1984. "Leaning /Teaching Style : Applying the Principles." **Theory
Into Practice** 23 (Winter 1984): 77-81.
- Smith, L.H. and J.S. Renzulli. 1984. "Learning Style Preferences : A Practical Approach for
classroom Teachers." **Theory into Practice** 23 (Winter 1984): 44-50.
- Smith, T.D. 1989. "An Aessment of the Self-Perceived Teaching Style of three Ethnid
Groups of Public School Teachers in Texas." **Dissertation Abstracts International**
49 (February 1989): 2026-A.
- Tanner, L.N. and H.C. Lingers. 1971. **Classroom Teaching and Learning: A Mental Health
Approach**. New York: Half Rinehart and Winston.
- Taylor, M. and Burges. 1995. Orientation to self-directed learning: paradox or paradigm.
Studies in Higher Education 20 (1): 87-96.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0513.109(2) / ๗๕

ภาควิชาอาชีวศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

10 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ขออนุญาตให้นิสิตได้เก็บข้อมูลการวิจัย
เรียน คณะบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ด้วยนางสาวปาจริย์ ปะดุกา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ภาควิชา
อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง " ความสัมพันธ์ ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับพฤติกรรมการสอน : กรณีศึกษานักศึกษา
คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี "

ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร. จุฬารัตน์	วิฒนะ	ประธานกรรมการ
2 ผศ.ดร.สมสุดา	ผู้พัฒนา	กรรมการวิชาการร่วม

ในการทำเรื่องมีวิจัยดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลนิสิตปริญญาตรีของ คณะ
เทคโนโลยีการเกษตร ดังนั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิต
ดังกล่าวเก็บข้อมูลจากจากชั้นปีที่ 2,3,และ4 เพื่อนำข้อมูลที่ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์และเรียบเรียง
ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ ขอความกรุณาขอรับแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลแล้วกลับคืน
ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2550 ด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร. 0-2579-7143, 0-2942-8200 กด 1825

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาคาดหวัง

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี

2. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้คือ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี

3. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนของนักศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

4. แบบสอบถามนี้ไม่มีผลต่อคะแนนในวิชาใดๆทั้งสิ้น เพียงแต่ต้องการทราบความคิดเห็นของนักศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในงานวิจัย

5. ขอให้นักศึกษาตอบคำถามทุกข้อ โดยไม่ต้องเขียนชื่อ/เลขประจำตัวของนักศึกษาลงในแบบสอบถาม และจะไม่มีผู้ใดทราบว่านักศึกษาคนใดเป็นผู้ให้คำตอบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย \surd ลงใน หน้าข้อความหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับชั้นปี

ชั้นปี 2

ชั้นปี 3

ชั้นปี 4

4. สาขาที่เรียน

สัตวศาสตร์

เทคโนโลยีภูมิทัศน์

เทคโนโลยีการอาหาร

ประมง

วิทยาศาสตร์สุขภาพสัตว์

พืชศาสตร์

5. คะแนนเฉลี่ยสะสม.....

6. นักศึกษาคิดว่าตัวเองมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน มากน้อยเพียงใด

มีมาก

มีปานกลาง

มีน้อย

7. ถ้ามีปัญหาในการเรียน ปัญหานั้นเกี่ยวข้องกับเรื่องใด

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์

สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน

ระดับสติปัญญาของตัวเอง

เพื่อนในชั้นเรียน

8. เมื่อมีปัญหาในการเรียนนักศึกษาทำอย่างไร

☐ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน	☐ ปรึกษาเพื่อน
☐ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา	☐ แก้ปัญหาด้วยตัวเอง
☐ ขอคำแนะนำจากผู้ปกครอง	☐ ไม่ทำอะไรเลย

ตอนที่ 2 รูปแบบการเรียนของนักศึกษา

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความ แล้วจึงตอบคำถามแต่ละข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของนักศึกษามากที่สุด ในแต่ละช่องมีค่าตัวเลขแสดงความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นๆมากที่สุด
- 4 หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นๆมาก
- 3 หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นๆปานกลาง
- 2 หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นๆน้อย
- 1 หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นๆน้อยที่สุด

รูปแบบการเรียน	ระดับการเห็นด้วย				
	5	4	3	2	1
1. ชอบทำงานที่ได้รับมอบหมายคนเดียวมากกว่าทำงานกลุ่ม					
2. ชอบคิดตามคำสอนของอาจารย์คนเดียวเรื่อยๆ					
3. เมื่อมีข้อสงสัยในชั้นเรียนจะเก็บข้อสงสัยนั้นไว้ แล้วค่อยปรึกษาอาจารย์ภายหลัง					

รูปแบบการเรียนรู้	ระดับการเห็นด้วย				
	5	4	3	2	1
4. ชอบสังเกตเพื่อนๆทำกิจกรรมมากกว่าเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมนั้นๆ					
5. ชอบคิดหาคำตอบ/แก้ปัญหาด้วยตนเองตามลำพัง					
6. กระตือรือร้นในการตอบคำถามของอาจารย์					
7. เมื่อมีข้อสงสัยจะรีบยกมือถามอาจารย์ทันที					
8. ชอบทำงานกลุ่มกับเพื่อนๆ					
9. ชอบเรียนรู้จากการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนๆ					
10. ชอบเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชั้นเรียน					
11. ชอบเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล					
12. ชอบวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผล					
13. ชอบเรียนรู้จากการคิดวางแผนเป็นขั้นตอน					
14. ชอบเรียนรู้จากการเปรียบเทียบข้อมูล					
15. ชอบหาแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้ทฤษฎีมากกว่าใช้ความรู้สึกและประสบการณ์					
16. ชอบแก้ปัญหาด้วยการลงมือปฏิบัติจนได้คำตอบ					
17. ชอบการเรียนรู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติตามการสาธิตของอาจารย์					
18. ชอบค้นคว้าทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง					
19. เรียนรู้ได้ดีเมื่อได้เรียนจากการปฏิบัติ จนเกิดความเข้าใจ					
20. เมื่อได้เรียนจากการปฏิบัติจะตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ					

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาอยากให้เป็น/คาดหวัง

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความ แล้วจึงตอบคำถามแต่ละข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ตรงกับความคาดหวังที่แท้จริงของนักศึกษามากที่สุด ในแต่ละช่อง มีค่าตัวเลขแสดงความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนแบบนี้มากที่สุด
- 4 หมายถึง นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนแบบนี้มาก
- 3 หมายถึง นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนแบบนี้ปานกลาง
- 2 หมายถึง นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนแบบนี้น้อย
- 1 หมายถึง นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนแบบนี้น้อยที่สุด

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง				
	5	4	3	2	1
1. อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันทบทวนความรู้เดิม					
2. อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาร่วมกันสรุปความรู้เดิม					
3. อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันเสนอหัวข้อการอภิปราย					
4. อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันกำหนดเนื้อหา					
5. อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการเรียนแต่ละครั้ง					
6. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย					
7. อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันตอบข้อซักถาม					
8. อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสร้างความเข้าใจในเนื้อหาให้ตรงกัน					
9. อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียน					

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง				
	5	4	3	2	1
10. อาจารย์แนะนำแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้นักศึกษาอยู่เสมอ					
11. อาจารย์ยกตัวอย่างสถานการณ์					
12. อาจารย์ตั้งคำถามให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น					
13. อาจารย์อธิบายกระบวนการศึกษาค้นคว้า					
14. อาจารย์ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ					
15. อาจารย์ให้นักศึกษาประชุมกลุ่มเพื่อศึกษาเอกสารที่เตรียมมา					
16. อาจารย์ให้ประชุมกลุ่มเพื่อกำหนดประเด็นการศึกษาวเคราะห์					
17. อาจารย์ให้ประชุมกลุ่มวางแผนกระบวนการแก้ปัญหาตามสถานการณ์					
18. อาจารย์ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ตามขั้นตอนกระบวนการ					
19. อาจารย์ให้สรุปกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ตามกลุ่มที่จัดแบ่ง					
20. อาจารย์ให้หมุนเวียนกันเล่าประเด็นการศึกษาวเคราะห์ให้เพื่อนๆกลุ่มอื่นฟัง					
21. อาจารย์ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มซักถามประเด็นการศึกษาที่เพื่อนกลุ่มอื่นเล่าให้ฟัง					
22. อาจารย์ทบทวนความรู้เดิมโดยเน้นเป็นรายบุคคล					
23. อาจารย์กระตุ้นให้แต่ละคนตอบคำถาม/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
24. อาจารย์บอกเพียงขอบเขตของเนื้อหาที่ต้องการสอน					
25. อาจารย์เปิดโอกาสให้แต่ละคนเสนอหัวข้อที่ต้องการศึกษาตามความถนัด/ความสนใจของแต่ละบุคคล					
26. อาจารย์ให้แต่ละคนตัดสินใจเลือกหัวข้อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					

พฤติกรรมการสอน	ระดับความคาดหวัง				
	5	4	3	2	1
27. อาจารย์ให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่รวบรวมมาด้วยตนเองเป็นรายบุคคล					
28. อาจารย์มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล					
29. อาจารย์/เพื่อนๆซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า แล้วให้นักศึกษาแต่ละคนอธิบายข้อซักถาม					
30. อาจารย์วิจารณ์การศึกษาค้นคว้า แล้วให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล					
31. อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์/วิธีการประเมินของการเรียนแต่ละครั้งให้นักศึกษาทราบ					
32. อาจารย์เป็นผู้กำหนดเนื้อหาที่ต้องการให้นักศึกษาเรียนรู้					
33. อาจารย์บรรยายตามเนื้อหาที่กำหนด					
34. อาจารย์บอกวิธีการศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติให้ทราบทุกขั้นตอน					
35. อาจารย์สาธิตแล้วให้ปฏิบัติตามแบบอย่างที่อาจารย์สอน					
36. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกฝนตามแบบอย่างที่อาจารย์สอนอย่างเพียงพอ					
37. อาจารย์มอบหมายงานให้ค้นคว้า/ปฏิบัติตามที่อาจารย์กำหนด					
38. อาจารย์คอยช่วยเหลือแนะนำในขณะที่นักศึกษากำลังศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติตามคำสอน					
39. อาจารย์คอยสังเกตการศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติงานของนักศึกษา					
40. อาจารย์เป็นผู้สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า/การปฏิบัติให้นักศึกษา					
41. อาจารย์ประเมินการศึกษาค้นคว้า/การปฏิบัติงานของนักศึกษาแล้วรายงานผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ					

ภาคผนวก ก
รูปแบบการเรียน 4 แบบ

รูปแบบการเรียนรู้แบบสงบเงียบ มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- ชอบทำงานที่ได้รับมอบหมายคนเดียวมากกว่าทำงานกลุ่ม
- ชอบคิดตามคำสอนของอาจารย์คนเดียวเงียบ
- เมื่อมีข้อสงสัยในชั้นเรียนจะเก็บข้อสงสัยนั้นไว้ แล้วค่อยปรึกษาอาจารย์ภายหลัง
- ชอบสังเกตเพื่อนๆ ทำกิจกรรมมากกว่าเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมนั้นๆ
- ชอบคิดหาคำตอบ/แก้ปัญหาด้วยตนเองตามลำพัง

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- ชอบทำงานกลุ่มกับเพื่อนๆ
- ชอบเรียนรู้จากการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนๆ
- ชอบเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียน
- กระตือรือร้นในการตอบคำถามของอาจารย์
- เมื่อมีข้อสงสัยจะรีบยกมือถามอาจารย์ทันที

รูปแบบการเรียนรู้แบบคิดหลักการ มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- ชอบวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผล
- ชอบเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล
- ชอบเรียนรู้จากการเปรียบเทียบข้อมูล
- ชอบเรียนรู้จากการคิดวางแผนเป็นขั้นตอน
- ชอบหาแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้ทฤษฎีมากกว่าใช้ความรู้สึกและประสบการณ์

รูปแบบการเรียนรู้แบบปฏิบัติ มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- เรียนรู้ได้ดีเมื่อได้ปฏิบัติ จนเกิดความเข้าใจ
- เมื่อได้เรียนจากการปฏิบัติจะตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ
- ชอบการเรียนรู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติตามการสาธิตของอาจารย์
- ชอบค้นคว้าทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง
- ชอบแก้ปัญหาด้วยการลงมือปฏิบัติจนได้คำตอบ

ภาคผนวก ง
พฤติกรรมการสอน 4 แบบ

พฤติกรรมการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันทบทวนความรู้เดิม
- อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาร่วมกันสรุปความรู้เดิม
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันเสนอหัวข้อการอภิปราย
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันกำหนดเนื้อหา
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการเรียนแต่ละครั้ง
- อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
- อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันตอบข้อซักถาม
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสร้างความเข้าใจในเนื้อหาให้ตรงกัน
- อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียน
- อาจารย์แนะนำแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้นักศึกษาอยู่เสมอ

พฤติกรรมการสอนแบบกระบวนการ มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- อาจารย์ยกตัวอย่างสถานการณ์
- อาจารย์ตั้งคำถามให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น
- อาจารย์อธิบายกระบวนการศึกษาค้นคว้า

- อาจารย์ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ
- อาจารย์ให้นักศึกษาประชุมกลุ่ม เพื่อศึกษาเอกสารที่เตรียมมา
- อาจารย์ให้ประชุมกลุ่มเพื่อกำหนดประเด็นการศึกษาวิเคราะห์
- อาจารย์ให้ประชุมกลุ่มวางแผนกระบวนการแก้ปัญหาตามสถานการณ์
- อาจารย์ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ตามขั้นตอนกระบวนการ
- อาจารย์ให้สรุปกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ตามกลุ่มที่จัดแบ่ง
- อาจารย์ให้หมุนเวียนกันเล่าประเด็นการศึกษาวิเคราะห์ให้เพื่อนๆกลุ่มอื่นฟัง
- อาจารย์ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มซักถามประเด็นการศึกษาที่เพื่อนๆกลุ่มอื่นเล่าให้ฟัง

พฤติกรรมการสอนแบบบุคคล มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- อาจารย์ทบทวนความรู้เดิม โดยเน้นเป็นรายบุคคล
- อาจารย์กระตุ้นให้แต่ละคนตอบคำถาม/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- อาจารย์บอกเพียงขอบเขตของเนื้อหาที่ต้องการสอน
- อาจารย์เปิดโอกาสให้แต่ละคนเสนอหัวข้อที่ต้องการศึกษาตามความถนัด/ความสนใจของแต่ละบุคคล
- อาจารย์ให้แต่ละคนตัดสินใจเลือกหัวข้อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

- อาจารย์ให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่รวบรวมมาด้วยตนเองเป็นรายบุคคล
- อาจารย์มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล
- อาจารย์/เพื่อนๆซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า แล้วให้นักศึกษาแต่ละคนอธิบายข้อซักถาม
- อาจารย์วิจารณ์การศึกษาค้นคว้า แล้วให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล

พฤติกรรมการสอนแบบพฤติกรรม มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

- อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์/วิธีการประเมินของการเรียนแต่ละครั้งให้นักศึกษาทราบ
- อาจารย์เป็นผู้กำหนดเนื้อหาที่ต้องการให้นักศึกษาเรียนรู้
- อาจารย์บรรยายตามเนื้อหาที่กำหนด
- อาจารย์บอกวิธีการศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติให้ทราบทุกขั้นตอน
- อาจารย์สาธิตแล้วให้ปฏิบัติตามแบบอย่างที่อาจารย์สอน
- อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกฝนตามแบบอย่างที่อาจารย์สอนอย่างเพียงพอ
- อาจารย์มอบหมายงานให้นักศึกษาปฏิบัติตามที่อาจารย์กำหนด
- อาจารย์คอยช่วยเหลือแนะนำในขณะที่นักศึกษากำลังศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติตามคำสอน
- อาจารย์คอยสังเกตการศึกษาค้นคว้า/ปฏิบัติงานของนักศึกษา
- อาจารย์เป็นผู้สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า/การปฏิบัติให้นักศึกษา

- อาจารย์ประเมินการศึกษาค้นคว้า/การปฏิบัติงานของนักศึกษาแล้วรายงานผลการประเมิน
ให้นักศึกษาทราบ

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล

นางสาวปาริย์ ปะดุกา

วัน เดือน ปี ที่เกิด

วันที่ 9 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2525

สถานที่เกิด

จังหวัดสตูล

ประวัติการศึกษา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) (เกียรตินิยม)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุม

ธานี

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

มหาวิทยาลัยรามคำแหง